

KÜLÖNGYŰJTÉS A NEMZETKÖZI MÉDIA-MEGJELENÉSEKBŐL

Nemzetpolitika

2017. 09. 05–29.

ÖSSZEFOGLALÓK

A *The Washington Times* az **új ukrán oktatási törvényről** szóló cikke kitért Magyarországnak az új rendelkezéssel kapcsolaton negatív kritikájára, valamint a magyar kormányt az Európai Unióval a migráció és CEU egyetem kapcsán is szembenálló vezetésként jellemezte. Oroszország és Moldova mellett Magyarország is egyetért abban, hogy az új rendelet háttérbe szorítja és egyben korlátozza az országban élő kisebbségek nyelvhasználatával kapcsolatos jogait. A magyar külügyminiszter, Szijjártó Péter szerint a Petro Porosenko által aláírt új jogszabály „szégyenletes és gyalázatos”. Az ukrán elnöki intézkedésre válaszul a magyar külügyminiszter nyilatkozatában kifejtette, hogy az új törvény aláírása „fájdalmas következményekkel fog járni Ukrajna számára és ezzel összefüggésben annak európai uniós csatlakozási törekvéseinek korlátozását helyezte kilátásba.

The Washington Times: Needing friends, Ukraine picks fight with new language law
2017. szeptember 29., L. Todd (print, A10)

Az ukrán nyelvtörvény kapcsán a *Le Monde* említést tett arról, hogy a magyar reakció erős volt, ugyanis még mielőtt Porosenko ukrán elnök kihirdette volna azt, Magyarország már „hátbaszúrásról” beszélt és a törvényt „szégyenteljesnek” nevezte. Szijjártó Péter magyar külügyminiszter jelezte, hogy országa minden támogatást megvon Ukrajnától a nemzetközi fórumokon, és blokkolni fogja minden előrelépésre irányuló szándékát az uniós integrációban; hozzátéve, hogy mindez „fájni fog Ukrajnának”.

Le Monde: Kiev irrite ses voisins sur les langues minoritaires. Une loi controversée prévoit d'imposer l'ukrainien à l'école d'ici à 2020
2017. szeptember 29., Benoît Vitkine (print, 4. oldal)

Pavlo Klimkin, Ukrajna külügyminisztere Magyarországra szándékozik látogatni **az új ukrán oktatási törvény** körül kialakult helyzet végett. „Eredményes budapesti látogatásra számítok. Megerősítem magyar kollégámnak (*Szijjártó Péternek – szerk.*) tett javaslatomat a Debreceni Egyetem és Kárpátalja közös meglátogatására vonatkozóan”, jelentette be Klimkin közösségi oldalán tett bejegyzésében. A hírről a *Zerkalo Nedeli* is beszámolt.

Unian: Клімкін відправиться з візитом до Угорщини, обговорить ситуацію навколо українського закону про освіту
2017. szeptember 29. (online)

Pavlo Klimkin ukrán külügyminiszter behívatta konzultációra Ljubov Nepopot, Ukrajna magyarországi nagykövetét a magyar fél **az új ukrán oktatási törvényre** mutatott reakciója miatt. Erről szóló bejegyzést tett közzé közösségi blogjában az ukrán külügyér. „Ukrajna álláspontja a Magyarországgal való kapcsolatokat illetően változatlan – mi készek vagyunk minden kérdés konstruktív megbeszélésére”, hangsúlyozta a miniszter. Lilija Grinevics ukrán oktatási és tudományos miniszter kijelentette, hogy szeptember 28-án beküldi szakvéleményezésre az új oktatási törvényt a Velencei bizottságnak. A hírről a *Zerkalo Nedeli* is beszámolt.

Unian: Освітні пристрасті: Клімкін викликав на консультації посла України в Угорщині
2017. szeptember 28. (online)

Peter Tkačenko kommentárja jelent meg a *Hospodárske noviny*-ben annak a javaslatnak a kapcsán, hogy a **szlovákiai nemzetiségi iskolákban** a szlovák nyelvet mint idegen nyelvet oktassák. A szerző szerint az olvasókat ez csak azért lepheti meg, hogy ez miért nem magától értetődő dolog. Sajnos olyan helyzetben vagyunk, amikor a társadalom nem tud értelmes megoldást hozni, ha ez a magyar kisebbséget érinti. Ez szomorú hír a szlovák nemzet önbizalmáról, amely annak ellenére, hogy a magyar nemzeti kisebbség az alacsonyabb születési arányszám és az asszimiláció miatt egyre kisebb, még mindig valamiféle egzisztenciális veszélyeztetést él át, vélte a szerző.

Hospodárske Noviny: Duch Apponyiho
2017. szeptember 28., Peter Tkačenko (print)

Az *Adevărul* Dan Dungaciu és Petrisor Peiu külpolitikai elemzők véleményét ismertette, akik szerint „Orbán Viktor már több vörös vonalat is átlépett” és „Bukarest tovább eteti a krokodilt”. Az elemzők Neville Chamberlain Hitlerrel szembeni politikájához hasonlították a román kormány Orbán Viktorral kapcsolatos megközelítését, Winston Churchilltől kölcsönözve a krokodillal kapcsolatos hasonlatot. A két vörös vonalat a szerzők a következőképpen azonosították: a magyar diplomaták részvételének megtiltása a román nemzeti ünnepen és az OECD-vel kapcsolatos „zsarolás”. Felrótták még Budapestnek: „egyre offenzívabb és agresszívabb nyelvezet, a romániai igazságszolgáltatás akadályozása az elítélteknek való menedéknyújtással Magyarországon, Igor Dodon moldovai elnök románellenes túlkapásainak hallgatólagos bátorítása, a transzatlanti közösség Oroszország elleni szankcióinak felrobbantására vonatkozó törekvés, egy nukleáris létesítmény felállítása Temesvártól 120 kilométerre”. Az elemzők továbbá azzal is vádolták Magyarországot, hogy a regionális közlekedési fejlesztési projektek révén el akarja szigetelni Romániát. Ennek kapcsán a román kormánynak azt rótták fel, hogy szótlanul nézi ezeket a folyamatokat és nem tesz semmit. Ezt követően Liviu Dragneát is bírálták, amiért az megegyezett Orbán Viktorral a marosvásárhelyi iskola ügyében az OECD-tagság támogatásáért cserében. Ennek szerintük öt következménye van: elismeri, hogy Romániának nem példaértékű a kisebbségpolitikája (1), elismeri, hogy **Budapest képviseli a romániai magyarokat** (2), elfogadja a magyarok játékát az OECD-tagsággal való fenyegetéssel (3), egy etnikai alapú érdekcsoport pozitív diszkriminációjának elismerése (4) és Pandora szelencéjének kinyitása a kétoldalú kapcsolatokban (5). Dungaciu és Peiu szerint Bukarestnek ezzel szemben „fel kellett volna jelentenie Budapestet” az Egyesült Államoknál és Németországnál, továbbá „alkalmaznia kellett volna a törvényt az RMDSZ tagjaira is a korrupcióellenes harc jegyében, amelyet az európai magországok táplálnak”.

Adevărul: Dan Dungaciu, Petrișor Peiu: Orban Viktor a trecut mai multe linii roșii. Bucureștiul hrănește crocodilul în continuare

2017. szeptember 27. (online)

Az *Adevărul* hírt adott róla, hogy az **ukrán oktatási törvény** miatt felforrósodott a hangulat a régióban. Magyarország kapcsán megjegyezték, hogy Szijjártó Péter külügyminiszter Ukrajna uniós intergációjának blokkolását jelentette be, majd az ukrán külügyminiszter tweetjét idézték: „azt hiszem, hogy elegendő nyilatkozatot tettünk az oktatási törvényről, mindkét oldalon”. Az ukrán miniszterelnök-helyettes, Ivanna Klimpus-Tintadze megjegyzését is ismertették, amely szerint Szijjártó Péter nyilatkozata „egy érzelmi megnyilatkozás” és „megalapozatlan”. Hozzá tették: a román oktatási miniszter éppen Kijevben tartózkodik és a törvényről tárgyal.

Adevărul: Noua lege a educației din Ucraina inflamează spiritele în regiune: Ungaria anunță că se va opune aderării țării vecine la UE. Liviu Pop se află la Kiev

2017. szeptember 27., Ion Gaidau (online)

Magyarország elégedetlenségét fejezte a magyar kisebbséget is sújtó, annak nyelvhasználatát korlátozó **ukrajnai oktatási törvénnyel** kapcsolatban.

Rtvslo.si: Z jezikom očetnjave proti maternim jezikom

2017. szeptember 27. (online)

Ljubov Nepop magyarországi ukrán nagykövet a *HírTV* adásában kijelentette: „Az **új törvény** nem ellentétes az ukrán-magyar alapszerződéssel... jelenleg éppen arról van szó, hogy ők (*kárpátaljai magyarok – szerk.*) negatív következményeket viselnek el, mert nem tudják az államnyelvet. Az új törvény szerint a nemzetiségi nyelven történő oktatás vagy a nemzetiségi nyelv oktatása minden szinten, ahogyan azt az alapszerződés is előírja, az új törvény szerint is biztosítva lesz, de eközben nem minden tantárgyat oktatnak majd nemzetiségi nyelven, a törvény teljesítésére konkrét programok kerülnek kidolgozásra, amelyeket a nemzetiségi közösségek bevonásával fogják összeállítani”, magyarázta Nepop. „Ukrajna külügyminisztere készségét fejezte ki, hogy Budapestre látogat, sőt felajánlotta, hogy közösen a magyar kollégájával, Szijjártó Péterrel látogassanak Kárpátaljára és Debrecenbe is. Ami azokat a kijelentéseket illeti, hogy Ukrajnának fájni fog, úgy a Debreceni Egyetem már meghozta a döntést Vlagyimir Putyin kitüntetéséről, amely fájt Ukrajnának, és amely ellen nekünk közösen fel kell lépünk”, emlékeztetett Nepop.

Дену: Закон про освіту не суперечить українсько-угорському базовому Договору, - посол
2017. szeptember 27. (online)

Az új oktatási törvénnyel az ukrán nyelvet oda is benyomják, ahol eddig az egyáltalán nem volt jelen. Budapest hivatalos tiltakozása a nemzeti kisebbségen történő anyanyelvi oktatást korlátozó törvény elfogadása miatt nem kelt meglepetést. Meglepő lett volna, amennyiben Budapest hallgatott volna. Bármilyen ország szívéen viseli a saját etnikumának sorsát. Ezért törvényszerű mind Ukrajna törekvése az állami nyelv megerősítésére Ukrajna egész területén, úgy törvényszerű Magyarország törekvése a kárpátaljai magyarok esetében a status-quo megőrzésére. Egyelőre diplomáciai háború fog folyni. Porosenkonak komoly oka támadt, hogy „megsértődjön” Orbánra. Magyarország viselkedése irritálja az ukrán nemzeti-partiótákat. Némelyek kifogásolják, hogy Magyarország igényt tart a magyarok lakta kárpátaljai területekre. Az ukrainai hatalom azon bátorsága, amellyel elfogadta az oktatási törvényt, részben azon alapult, hogy Magyarország jelenlegi hatalma bizonyos kegyvesztett állapotban van az EU-ban a migrációs kvóták megtagadása miatt. Az oktatási törvény elfogadását megelőzően gondoskodni kellett arról, hogyan tanítsák meg a magyar nyelvű gyerekeket és tanárokat az ukrán nyelvre. Ukrajna oktatási és tudományos minisztériuma nem dolgozott ki metodológiai programot az ukrán nyelv tanítására és egyetlen tankönyvet sem adott ki. Mindemellert Porosenko elnök nyilvánvaló aduászra tett szert az oktatási törvény aláírásának javára, azt követően, hogy Putyin orosz elnök vendége volt Orbán Viktor magyar miniszterelnöknek. Pontosabban Porosenkonak komoly oka támadt, hogy „megsértődjön” Orbánra. (Petro Hojsz)

Унія: Закон, на який образилася Угорщина
2017. szeptember 27., Petro Hojsz (online)

Dmirto Tkacs volt magyarországi ukrán nagykövet kijelentette, hogy a két ország közötti kapcsolatok még nagyobb mértékben megromolhatnak, amennyiben nem oldódik meg az **ukrainai oktatási törvény** nyelvi passzusával kapcsolatos helyzet. „Mi üres helyen kreáltunk magunknak problémát. És ez a probléma hatással lesz Ukrajna nemzetközi tekintélyére is, valamint Kárpátalja belpolitikai helyzetére is”, fogalmazott a diplomata. Tkacs megjegyezte, hogy a magyar fél már több nemzetközi szervezethez is fordult az oktatási törvény miatt. „Mindenhon bizonygatni fogják, hogy Ukrajna megsértette nemzetközi kötelezettségvállalásait, megsértette saját belső törvényi szabályozását és ők igyekezni fognak ezt bizonyítani, és igyekezni fognak, hogy Ukrajna végeredményben a törvény 7. cikkelyéről lemondjon”, mondta Tkacs. A diplomata véleménye szerint az ukrainai Alkotmánybíróság és az Európa Tanács értékelését követően a magyar kisebbséget illetően lehetőség nyílna a nyelvi kérdést pozitív megoldására. „Amennyiben erre nem kerül sor, a kapcsolataink nagyon-nagyon rosszak lesznek... Minden előfordulhat. Ez azt jelenti, hogy lehet számítani a nagykövet visszahívására is. Olyan diplomáciai lépésekre kerülhet sor, amelyeket jelenleg a mi diplomáciánk még el sem tud képzelni”, mondta Tkacs. A diplomata ugyanakkor rámutatott, hogy az érvényben lévő ukrainai törvényi szabályozás szerint az Ukrajna és Magyarország között megkötött nemzetközi kétoldalú alapszerződés előnyt élvez Ukrajna belső törvényeivel szemben. Ezért az új ukrainai oktatási törvény kifogásolt 7. cikkelye, mivel az ellentétes az ukrán-magyar alapszerződés 17. cikkelyével „a magyarokat nem érinti”.

Унія: Відносини України і Угорщини можуть значно погіршитися при невирішенні ситуації з законом про освіту - экс-посол
2017. szeptember 27. (online)

A *Frankfurter Allgemeine Zeitung* beszámolt róla, hogy Magyarország megfenyegette Ukrainát a **nyelvtörvény** elfogadása miatt. Az ország minden olyan uniós kezdeményezést blokkolni fog, ami Ukrainának kedvezne. Szijjártó Péter ennek megfelelő intézkedéseket jelentett be, miután Petro Porosenko ukrán államfő egy olyan törvényt írt alá, amely a kisebbségek anyanyelvi oktatását korlátozza. Bulgária, Románia, Moldávia, Lengyelország és Oroszország is tiltakozott. Szijjártó ugyanakkor nyitva hagyta, hogy az Oroszország elleni szankciók meghosszabbítását is meg fogja-e akadályozni a magyar kormány.

Frankfurter Allgemeine Zeitung: Ungarn droht Ukraine wegen Sprachegesetz
2017. szeptember 27., ul. (print, 1. oldal)

A *Frankfurter Allgemeine Zeitungban* Reinhard Vesper az **ukrán nyelvtörvény** miatti magyar-ukrán vitáról közölt véleménycikket. Vesper szerint a vita a politikai butaság és a nacionalista demagógia összecsapása. Ha nem tesznek vele valamit, egész Európára kihatása lehet. Petro Porosenko elnök ahelyett, hogy párbeszédet keresne, egyszerűen aláírta a nyelvtörvényt, tudván tudva, hogy ezzel olyan országokat fog bosszantani, amelyekre mint partnerekre sürgősen szüksége lenne. Budapestnek jó oka van arra, hogy mérges legyen. Ugyanakkor az a bejelentése, hogy Ukrajnának az EU-hoz való minden közeledését blokkolni fogja, felelőtlen heccelés. Orbán Viktor barátja, Putyin ezt megköszöni.

Frankfurter Allgemeine Zeitung: Putin dankt

2017. szeptember 27., Reinhard Vesper (print, 8. oldal)

Lilija Grinevics, Ukrajna oktatási és tudományos minisztere szeptember 26-án bejelentette, hogy Magyarország kormánya nem helyesen értette meg az **oktatás ukránosításáról elfogadott jogszabályt**. A miniszter felszólította budapesti kollégáit, hogy találkozzanak és hallgassák meg az érveit. „Engem rendkívül kiábrándít, mert furcsa, hogy magyar partnereink ellenérdekeltek lehetnek abban, hogy az ukrán polgárok, beleértve a magyar származásúakat is ugyancsak európai perspektívákkal rendelkezessenek”, - jelentette ki Grinevics. Szavai szerint jelenleg a nemzeti kisebbségek jogai sérülnek amiatt, hogy Ukrajnában tanulván nem tudják az állami nyelvet – ez nem ad neki lehetőséget a felsőoktatásra és az állami tisztségek betöltésére. „Konzultációkat fogunk folytatni partnereinkkel, bizonyítani fogjuk nekik és megmutatjuk, miképpen kerül majd megvalósításra a törvény, megmutatjuk a tanterveket, amelyekkel ezen iskolákba akarunk menni”, hangsúlyozta a miniszter. A *112 Ukrajna* tv-csatornának Grinevics elmondta, hogy október 19-én kerül sor Magyarország oktatási miniszterével való találkozóra.

Kotmerszant: Украине наступают на язык

2017. szeptember 27., Georgij Sztepanov, Jánina Szokolavszkja (print, 6. oldal)

A *The New York Times* az ukrán parlament által megszavazott és Petro Porosenko elnök által hétfőn aláírt, ellentmondásos **oktatási törvényről** cikkezett. Az új törvény elleni tiltakozásul Magyarország Ukrajna európai uniós csatlakozási törekvéseinek korlátozását helyezte kilátásba. Az új rendelkezés értelmében az ukrán lesz az oktatás nyelve. Oroszország és Moldova mellett Magyarország is egyetért abban, hogy az új rendelet háttérbe szorítja, és egyben korlátozza az országban élő kisebbségek nyelvhasználattal kapcsolatos jogait. A magyar külügyminiszter, Szijjártó Péter szerint a Petro Porosenko által aláírt új jogszabály „szégyenletes és gyalázatos”. Az ukrán elnöki intézkedésre válaszul a magyar külügyminiszter nyilatkozatában kifejtette, hogy az új törvény aláírása „fájdalmas következményekkel fog járni Ukrajna számára és ezzel összefüggésben annak európai uniós csatlakozási törekvéseinek korlátozását helyezte kilátásba. A magyarországi Emberi Erőforrások Minisztériuma az Ukrajna nyugati részén élő, az új törvénykezésből kimaradt magyar kisebbség és ukrán oktatási miniszter közötti párbeszéd megkezdésének fontosságára hívta fel a figyelmet. Ukrajnában jelenleg megközelítőleg 150000 fős magyar kisebbség él. A cikket változatlan formában a *The Washington Post* is megjelentette.

The New York Times: Ukraine's President Signs Controversial Education Law

2017. szeptember 26., Associated Press (online)

A *Reuters* beszámolt a magyar nyelvű oktatást is korlátozó **ukrán oktatási törvény** elnöki ellenjegyzésére adott magyar kormányzati reakcióról. „Garantáljuk, hogy Ukrajnának mindez fájni fog a jövőben” – jelentette ki Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter. Szijjártó hozzátette, hogy Magyarország vétőzni fog minden olyan uniós intézkedést, ami felgyorsítaná Ukrajna integrációját. A cikk emlékeztetett arra, hogy Budapest korábban erőteljes támogatója volt annak, hogy az ukrán állampolgárok vízummentesen utazhassanak az Európai Unió területére. Lilija Grinevics ukrán oktatási miniszter a magyar fenyegetést rendkívül kiábrándítóan minősítette, leszögezve, hogy az etnikailag magyar gyerekek még mindig tanulhatnak magyarul az iskolában. „Kölcsönös megértésre van szükségünk ultimátumok helyett” – jelentette ki Grinevics. A cikk összegezte a törvény elleni román és orosz tiltakozást is.

Reuters: Hungary threatens to block Ukraine's EU progress in language row

2017. szeptember 26., Natalia Zinets, Krisztina Than (online)

A lap másik cikke beszámolt a magyar kormány bejelentéséről, miszerint blokkolni fogja Ukrajna uniós csatlakozását arra **az ukrán törvényre** válaszul, amely az ukrán nyelvet helyezi előtérbe a kisebbségi nyelvekkel szemben az oktatással, és mely törvényt a magyar kormány diszkriminatívnak tart. A cikk idézte Sziijártó Péter külügyminiszter bejelentését, miszerint „Magyarország az Európai Unióban blokkolni és vétózni fog minden olyan lépést, amely a keleti partnerség program jegyében Ukrajnának újabb előrelépést jelenthetne az európai integrációs folyamatban”. A hivatalos látogatáson Szingapúrban tartózkodó miniszter úgy fogalmazott: „garantáljuk, hogy Ukrajnának mindez fájni fog a jövőben”. Sziijártó szerint „szégyen és gyalázat”, hogy Petro Porosenko ukrán elnök aláírta az oktatási törvényt. A cikk kitért arra, hogy az új oktatási törvény, amely csupán az általános iskola negyedik osztályáig engedi a kisebbségi nyelvek használatát, nem csak a magyar, hanem a román és az orosz kormány haragját is kivívta.

La Vanguardia: Hungría bloqueará a Ucrania en la UE por la ley de lenguas de las minorías

2017. szeptember 26., EFE (online)

Ukrajna Magyarországgal és Romániával is összetűzésbe került **a területén élő kisebbségek** integrációja kapcsán. A magyar kormány az Európai Unió valamennyi, Ukrajnához való közelkerülését elősegítő döntését akadályozni fogja – közölte Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter. Budapest ilyen módon válaszol a Petro Porosenko által hétfőn aláírt módosított oktatási törvényre, amely új alapokra helyezi a kisebbségek oktatását Ukrajnában. A kisebbségi gyerekek általános iskola ötödik osztályától ukránul tanulhatnak majd, anyanyelvüket pedig második nyelvként tanulhatják tovább.

Rzeczpospolita: Poroszenki strzał w stopę

2017. szeptember 26., Ruslan Szoszyn (online)

A *SME* beszámolt róla, hogy az ukrán elnök aláírta a vitatott **oktatási törvényt**. A cikk kiemelte, hogy a magyar Külügyminisztérium a törvényt háttasúrásnak tekinti. A törvényjavaslat tiltakozásokhoz vezetett Magyarországon, Romániában, Oroszországban és Moldovában. A törvény értelmében az általános iskola ötödik osztályától az oktatás nyelve az ukrán lesz, a nemzeti kisebbség nyelvét csak mint fakultatív tantárgyként lehet tovább tanulni. Magyarország minden olyan lépést blokkolni akar, amelyek Ukrajna számára a Keleti partnerség keretén belül az európai integráció folyamatában előrelépést jelentenének. Az *MTI* szerint ezt kedden Sziijártó Péter, magyar külügyminiszter jelentette ki. „Garantáljuk, hogy Ukrajnának mindez fájni fog a jövőben”, fogalmazott a külügyminiszter, majd hozzátette, hogy szégyen, hogy Ukrajna elnöke egy olyan törvényt írt alá, amely a kritikusok szerint a kisebbségeket célozza.

SME: Ukrajinský prezident podpísal kontroverzný zákon o vzdelávaní

2017. szeptember 26., TASR (online)

Sziijártó Péter szégyenletesnek nevezte Petro Porosenko döntését, mely alapján az ukrán elnök aláírta **az új oktatási törvényt**. Magyarország kormánya úgy döntött, hogy blokkolni fogja az EU minden olyan döntését, amely az Unió és Ukrajna közeledését szolgálná. Ez a döntés Budapest hivatalos válasza arra, hogy Porosenko elnök aláírta az oktatási törvényt. „Garantáljuk, hogy ez fájalmasan érinti majd Ukrajna jövőét”, hangsúlyozta a magyar külügyminiszter. A magyar külügy hivatalos honlapja idézte Sziijártó szavait, melyek szerint Porosenko deklarálta Ukrajna törekvését az Európához való közeledésre, de a törvény aláírására irányuló döntés „messze áll Európától, mivel ezzel szemben hatalmas lépés történt”, jegyezte meg Sziijártó. A magyar külügy értesítésében hangsúlyozva van, hogy Ukrajna „elfelejtheti európai integrációját”, valamint magyarozatul a minisztertől származó közvetlen idézetet ismertetésre került: „Magyarország a nemzetközi szervezeteknél, főleg az EU-ban minden Ukrajna számára fontos kezdeményezést blokkolni fog”.

Unian: Угорщина блокуватиме будь-яке подальше зближення України та ЄС - голова МЗС

2017. szeptember 26. (online)

Lilija Hrinevics ukrán oktatási miniszter elmondta, hogy az **oktatási törvény** kapcsán október 19-én találkozik Magyarország képviselőivel. „Mi szerdán találkozunk Románia oktatási miniszterével, október 19-

én az oktatásért felelős magyar miniszterrel van betervezve találkozóm. Bízom benne, hogy e találkozók során nem csupán politikai, hanem szakmai, pedagógiai, oktatási beszélgetésről lesz majd szó”, fogalmazott az ukrán miniszter.

Unian: У МОН анонсували переговори із Угорщиною щодо закону про освіту
2017. szeptember 26. (online)

Lilija Hrincevs Ukrajna oktatási és tudományos minisztere a *112 Ukrajna* tv-csatorna műsorában bejelentette, hogy csalódott Magyarország azon szándéka miatt, hogy blokkolja Ukrajna és az EU közeledését. „Engem ez nagyon kiábrándít, mert meglepő az, hogy magyar partnereink nem érdekeltek abban, hogy az ukrán állampolgárok, többek között **a magyar származásúak** is rendelkezhessenek európai perspektívákkal”, fogalmazott az ukrán miniszter. Hrincevs hangsúlyozta, hogy Ukrajna nem sértette meg nemzetközi kötelezettségvállalásait a nemzeti kisebbségek védelme terén. „Mi ezzel a törvénnyel, - ezt be is tudjuk bizonyítani, - nem sértjük nemzetközi kötelezettségeinket. Nekem úgy tűnik, hogy Magyarországon sok különböző mítosz született e törvény kapcsán”, tette hozzá Hrincevs. A miniszter hangsúlyozta, hogy sok magyar származású ukrán gyermek nem tudja az államnyelvet és az új törvény passzusai e helyzet kijavítására irányulnak. „Mi nem zárjuk be a kisebbségi iskolákat, mi csupán bővítjük az ukrán nyelven való tanulás lehetőségeit ezekben az iskolákban, mert jelenleg sérülnek a magyar származású ukrán gyermekek a jogai, akik Ukrajnában középiskolai oktatásban részesülvén nem bírják az ukrán államnyelvet. Mindez azt jelenti, hogy nincs hozzáférésük a felsőoktatáshoz, ez azt jelenti, hogy a jövőben tudnak állami és önkormányzati tisztséget betölteni. Bővítünk kell oktatási jogait. Eközben megőrizzük az oktatás egy részét magyar nyelven, a gyermekek tanulni fogják a magyar nyelvet, de jó szinten elsajátítván az államnyelvet képesek lesznek teljes értékben integrálódni az ukrán társadalomba”, hangsúlyozta a miniszter. Hrincevs szavai szerint az ukrán hivatalnokok konzultációkat folytatnak majd a külföldi partnerekkel és meg fogják magyarázni miképpen léptetik majd életbe az oktatási törvény nyelvi normáit, bemutatják a nemzetiségi oktatást folytató iskolák tanterveit, stb. „Nekem úgy tűnik, hogy több megértésre van szükségünk, és ultimátumok helyett mi elismerőek lennénk Magyarország vezetőségének nyitottságáért az érveink és a nemzetiségi tannyelvű iskolákba tanuló mi kis ukránjaink részére megvalósítani kívánt terveink meghallgatására”, szólított fel Hrincevs. A hírről beszámolt a *Zerkalo Nedeli* és a *Deny* is.

Unian: Гриневич розчарована наміром Угорщини блокувати зближення України і ЄС
2017. szeptember 26. (online)

Az ukrán elnöki adminisztráció vezető-helyettese Konstantin Jeliszejev úgy véli, hogy Magyarország **az oktatási törvény** kapcsán tett bejelentései összefüggnek a választásokkal és az EU tapasztalt problémáktól való figyelemelterelésre tett kísérletekkel, hangzott el a *Rádió Szvoboda* adásában. „A magyar fél mindezen hisztérikus kijelentései mindenekelőtt a parlamenti választásokkal vannak összefüggésben, amelyekre a következő évben kerül sor, valamint azzal, hogy Magyarország el akarja téríteni a figyelmet az EU-val való kapcsolatai jelenlegi problémáitól, többek között a migrációs kérdések kontextusában”, jegyezte meg Jeliszejev. A hivatalnok úgy véli, hogy Ukrajnának nyugodtan és kimérten kell cselekednie, de mindeközben nem engedni a nemzeti érdekeiből. „Nekünk be kell mutatni, hogy mi nagy európai nemzet vagyunk, hogy vannak saját nemzeti érdekeink és rendelkezünk gerinccel. És minket ezen az úton nem lehet megtörni”, jegyezte meg Jeliszejev. Szavai szerint az oktatási törvény kérdésében párbeszédre van szükség, de a magyar fél a helyet, hogy kétoldalú formátumban rendezni a problémát „szélesebb formátum mellett döntött”. „Mi készek vagyunk a kétoldalú konzultációkra, szakértők bevonására, hogy bebizonyítani, ez a törvény megfelel a legjobb európai követelményeknek és megfelel, mint a magyar nemzeti kisebbség, úgy az ukrán fél érdekeinek is”, tette hozzá az elnöki adminisztráció vezető-helyettese.

Unian: Заяви Угорщини щодо закону про освіту пов'язані з виборами і спробами відволікти увагу від проблем з ЄС - Єлісєєв
2017. szeptember 26. (online)

Pavlo Klimkin, Ukrajna külügyminisztere bejelentette, hogy Ukrajnában azon dolgoznak, hogy a **magyar származású polgárok** maximális komfortban érezhessék magukat. Közösségi bejegyzésében a

miniszter a következőket írta: „Mi azon dolgozunk, hogy Ukrajna magyar származású állampolgárai maximális komfortban érezhessék magukat az EU-ban és Ukrajnában is. Több nyelv – több lehetőség. A konstruktív párbeszéd lehetővé teszi a félreértések felszámolását”.

Unian: Україна працює над забезпеченням комфорту громадян угорського походження – Клімкін
2017. szeptember 26. (online)

Viktoria Szjumar, a Népi front frakció vezetőjének helyettese Facebook-bejegyzésében közölte, hogy Orbán Viktor nacionalista, aki azt akarja, hogy Ukrajna nyugati területei jóval magyarabbak, mintsem hogy ukránok legyenek. „Amennyiben Orbán hidegháborút hirdet velünk szemben – ez az ő válasza és hibája”, írta Szjumar. Szjumar azt is megjegyezte, hogy az ukrán diplomatáknak aktívabban kell védeniük a Magyarországon élő ukránok jogait.

Zerkalo Nedeli: Сьомар: Если премьер Венгрии объявляет Украине "холодную войну" - это его выбор и ошибка
2017. szeptember 26. (online)

Szjijártó Péter bírálta Petro Porosenkot **az oktatási törvény** aláírása miatt. A tárca honlapján közzétett bejelentésében Szjijártó „gyalázatosnak és szégyenteljesnek” nevezte az ukrán elnök intézkedéseit. „Mindmáig Petro Porosenko az európai Ukrajnáról beszélt. De ettől az időponttól elfelejtheti ezt, figyelembe véve, hogy Magyarország a nemzetközi szervezeteknél, főleg az EU-ban, blokkolni fogja Ukrajna számára minden kedvező kezdeményezést”, áll Szjijártó közleményében. A miniszter hangsúlyozta, hogy a jövőben Kijev okvetlen megszenvedi e törvény elfogadását. Szjijártó már korábban bírálta ezt a törvényt, megjegyezvén, hogy az sújtani fogja az Ukrajnában élő magyarokat. A magyar diplomácia vezetőjének álláspontja szerint ezzel a törvénnyel Kijev sérti a kisebbségek jogait, ami egyáltalán nem fogadható el az Európához közeledni kívánó ország számára. A törvényt bírálják Romániában, valamint Moszkvában is. A hírről beszámolt az *Izvesztyia*, a *Vedomosztyi*, a *Rosszjizskaja Gazeta*, a *Nyezaviszimaja Gazeta* és a *Kommerszant* is.

Ria-Novosztyi: Глава МИД Венгрии заявил, что Киев может забыть о европейском будущем
2017. szeptember 26. (online)

Anna Hopko, Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa külügyi bizottságának vezetője úgy véli, hogy Magyarország bejelentései **az ukrainai oktatási törvénnyel** kapcsolatosan abszurdak, ez az ország belügyeibe való beavatkozás. „Minden, a magyarok jogainak megsértéséről szóló kijelentés abszurd, ez egy sajátos nyomásgyakorlás, a belügyekbe való beavatkozás”, fogalmazott Hopko a *112 Ukrajna* tv-csatorna adásában. A politikus úgy véli, hogy a törvény épp fordítva, lehetőségeket nyújt a tanulóknak és nem sérti Ukrajna nemzetközi vállalásait. „Ők (a magyar kormányzat - szerk.) meg kell, hogy mutassák, hogy ők európai állam... Az ilyen fenyegetésekkel ... a kezdeményezések blokkolására, mi már nem egyszer találkoztunk”, jegyezte meg Hopko. A politikus úgy véli, hogy ez egy emocionális bejelentés és idővel Magyarország álláspontja megváltozik.

Ria-Novosztyi: В Раде ответили на заявление МИД Венгрии о новом законе об образовании
2017. szeptember 26. (online)

Viktoria Szjumar, Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa szabad véleménykinyilvánítás és információs politika szakbizottságának elnöke zsarolásnak ítéli meg Magyarország bejelentését Ukrajna európai integrációs kezdeményezéseinek blokkolásáról. „Valójában Orbán nacionalista, aki azt akarja, hogy Ukrajna nyugati területei jóval magyarabbak, mintsem hogy ukránok legyenek. Rossz megközelítés. Nem hatékony. Ezt zsarolásnak nevezik. Ez minden, ami mondani akarózik Magyarország bejelentésére válaszul Ukrajna eurointegrációs kezdeményezései blokkolására vonatkozóan”, fogalmazott Szjumar közösségi bejegyzésében. Véleménye szerint Magyarországnak érdemes az ukránokról gondoskodnia, az ukrán diplomatáknak pedig aktívabban érvényesíteni az ukránok jogait Magyarországon. „Amennyiben Orbán hidegháborút hirdet velünk szemben – ez az ő válasza és hibája. Mert, őszintén mondván, az ukrán diplomatáknak aktívabban kellett érvényesíteniük az ukránok jogait Magyarországon, a magyar adófizetők

pénzén ukrán nyelvű oktatást az első osztálytól fogva és az ukrán nyelv elsajátítását a továbbiakban, beleértve az egyetemeket is. Mi ezt gyakorlatban garantáljuk a magyaroknak, teljesítvén minden nemzetközi kötelezettségvállalásainkat. Ők meg számunkra ezt nem teszik”, írta Szjumar.

Ria-Novosztji: Венгрия шантажирует Украину заявлением по евроинтеграции, считают в Раде
2017. szeptember 26. (online)

Magyarország külügyminisztere élesen bírálta Ukrajna **új oktatási törvényét**. A magyar kormány korábban már többször is bejelentést tett arról, hogy a törvény sérti Ukrajna nemzeti kisebbségeinek jogait. Válaszul az ukrán törvényhozás képviselői elvetették Magyarország kifogásait. Alekszej Puskov orosz szenátor álláspontja hasonlított a magyar miniszter véleményéhez: az új ukrán törvény gátolni fogja Ukrajna EU-s integrációját. „Magyarország és Románia obstrukciót szerveztek Kijevvel szemben a rasszista oktatási törvény miatt. Ilyen „poggyással” Ukrajna útja az Európába biztosan el lesz zárva”, fogalmazott Puskov közösségi oldalán.

Lenta: Киев запросил переговоры с Венгрией из-за отказа от поддержки евроинтеграции
2017. szeptember 26. (online)

Magyarország élesen bírálta az **új ukrainai oktatási törvényt**. Bukarest és Moszkva is negatívan ítéli meg az új jogszabályt. Bagyim Truhacsov, a történelemtudományok kandidátusa, az Orosz állami humán egyetem külföldi régiótanulmányi és külpolitikai tanszékének adjunktusa szerint ez a reakció teljes mértékben igazolt. „Más reakcióra az európaiak részéről nem is lehetett számítani. Porosenko aláírta a botrányos oktatási törvényt, amely Ukrajnát az 1930-s évekbeli náci diktatúra mintájára változtatja, ahol a nemzeti kisebbségeket megfosztják még az elemi iskoláik fenntartásának jogától is. Természetesen, mindez a következőkbe fajult: Magyarország blokkolni fogja minden ukrainai kezdeményezést, Románia elnöke már lemondta ukrainai látogatását, a Lengyelországgal való kapcsolatok tovább romlottak. Ki mit vet, úgy arat. Valószínűleg az orosz nyelv ellen küzdöttek. De nem csupán Ukrajna túlnyomó többségében oroszajkú lakossággal rendelkező dél-keleti régiókban lesz elégedetlenség, hanem a magyarok, románok, lengyelek lakta nyugati országrészekben is. Mindemellett a törvény ki fogja váltani Kijev a különböző európai szervezetekkel, pártokkal fenntartott kapcsolatainak romlását. Például, Ukrajna számára blokkolhatják a NATO tagságot, az EU-s társuláson belüli kereskedelmi megállapodásokat. Ezenkívül az európaiak kiállhatnak az Oroszország ellenes szankciók eltörlése mellett is”, fogalmazott Vagyim Truhacsov.

Ria-Novosztji: Венгрия посоветовала Украине забыть о европейском будущем
2017. szeptember 26. (online)

Pavel Klimkin, Ukrajna külügyminisztere bízik abban, hogy a konstruktív párbeszéd segít az **oktatási törvény** elfogadása kapcsán a két ország között kialakult „félreértés” megoldásában. A magyar külügy élesen bírálta az új ukrainai oktatási törvényt. „Több nyelv – több lehetőség. A konstruktív párbeszéd lehetővé teszi a félreértés megoldását”, írta közösségi oldalán Klimkin. Szavai szerint az ukrán hatóságok azon dolgoznak, hogy Ukrajna magyar származású polgárai maximális komfortban érezhessék magukat az EU-ban és Ukrajnában is.

Ria-Novosztji: Эксперт: закон Украины об образовании будет иметь далеко идущие последствия
2017. szeptember 26. (online)

Az EU egyes tagjai és Ukrajna között a legkomolyabb válságot váltotta ki az, hogy Kijev véglegesen elfogadta a **nemzetiségi oktatást korlátozó oktatási törvényt**. Precedens nélküli kemény bírálattal állt ki Szijjártó Péter, Magyarország külügyminisztere, aki „szégyenletesnek és gyalázatosnak” nevezte Pjotr Porosenko döntését a törvény jóváhagyásáról. Szavai szerint ettől a perctől Kijev elbúcsúzhat az eurointegrációs gondolatától. Budapest álláspontját támogatták Románia parlamentjében is. A törvényt korábban bírálták Bulgária és Görögország képviselői is. Válaszul az ukrán hatalom ugyancsak szélsőségesen kemény hangnemet választott. A Legfelsőbb Tanácsban Magyarország reagálását a belügyekbe való beavatkozásként ítélték meg.

Ria-Novosztvi: МІД України надеється разрешити "недорозуміння" вокруг закону об освітанні

2017. szeptember 26.(online)

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztériumának vezetője, aki többek között a magyar oktatás kérdéseivel is foglalkozik, a hét végén hivatalos levélben kért találkozót Lilija Hrinevics Ukrajna oktatási és tudományos miniszterétől. Szeptember 25-én Balog Zoltán részt vesz a beregszászi főiskola tanévnyitóján, amerre más tisztelt vendég között Hrinevics-t és meghívták. Balog levelében Andij Parubij, Ukrajna Legfelsőbb Tanácsának elnöke által a héten aláírt **új oktatási törvény** kapcsán ajánlott beszélgetést folytatni. Szeptember 25-én hétfőn Kárpátaljára tervez látogatni Kövér László magyar házelnök is. A törvény szerint az ukrainai közép- és felsőfokú oktatásban kimondottan államnyelven folyik majd az oktatás. A hírről beszámolt a *Zerkalo Nedeli* is.

Deny: Угорська влада просить про зустріч з Гриневич через новий закон про освіту

2017. szeptember 25. (online)

Lilija Hrinevics októberben találkozik Balog Zoltánnal **az oktatási törvény** megbeszélése céljából. „Ukrajna oktatási és tudományos minisztériuma pénteken 2017. szeptember 22-én, 19:30 kor a tárca nemzetközi osztályának e-mail címére megkapta Balog Zoltán, Magyarország emberi erőforrások miniszterének levelének másolatát. Ily módon gyakorlatilag a levél másolatát a mai napon, 2017. szeptember 25-én kaptuk meg”, közölte az ukrainai oktatási minisztérium sajtószolgálat. A tárca sajtószolgálatánál megjegyezték, hogy mivel Hrinevics nem tervezett Kárpátaljára utazni és Kijevben tartózkodik, ő ma nem tud találkozni Baloggal, ahogyan azt a magyar fél kérte. „A két fél előzetes megbeszélése szerint októberben esedékes Lilija Hrinevics találkozója Magyarország emberi erőforrások miniszterével”, tudatták az ukrainai oktatási minisztériumnál. A felek többek között a Legfelsőbb Tanács által szeptember 5-én elfogadott oktatási törvényt tervezik megbeszélni.

Deny: Гриневич зустрінеється з угорським міністром для обговорення закону про освіту

2017. szeptember 25. (online)

Hennagyij Moszkal, Kárpátalja kormányzója a *NewsOne* adásában bejelentette, hogy Magyarországgal nem volt konfliktus mindaddig, amíg nem jelent meg **az oktatási törvény**. „Kárpátalján vannak olyan falvak, ahol nem beszélnek ukránul. Ezekben a községekben az idősebb generáció él. Mit gondolnak, hogyan találunk tanárokat a magyar nyelvű iskolákba? Ki fog oda menni ukránul tanítani? Nekünk nem volt konfliktusunk, amíg nem jelent meg az oktatási törvény”, jegyezte meg Moszkal.

Komszomolszkaja Pravda: Москаль: с Венгриєю не было проблем, пока не появился закон об освітанні

2017. szeptember 25., Irina Szosznina (online)

„Október közepére előzetes találkozót egyeztettünk a magyar miniszterrel. Szerdán, szeptember 27-én Románia oktatási miniszterével találkozom” – közölte Hrinevics a *112 Ukrajna* tv-csatornának adott kommentárjában. A miniszter emlékeztetett, hogy a külügyminisztérium már konzultációkat folytatott ezen országok nagyköveteivel **az új törvény** passzusainak implementációját illetően. „Mi azon az állásponton vagyunk, hogy nem szűkítjük, hanem éppen fordítva, bővítjük a nemzeti kisebbségek jogait. Az érv abban foglaltatik, hogy jelenleg azok a gyermekek, akik a nemzetiségi nyelven oktató tanintézményekben tanulnak, 1.-től a 11. osztályig minden tantárgyat a kisebbség nyelvén sajátítanak el. Az ukrán nyelvet pedig sajnálatos módon nem sajátítják el”, magyarázta a tárcavezető.

Zerkalo Nedeli: Гриневич согласовала даты встреч с венгерским и румынским министрами после подписания президентом закона об освітанні

2017. szeptember 25. (online)

Az *Adevărul* „Orbán Viktor a román-magyar kapcsolatok feszült pillanatában érkezik Kolozsvárra” címmel közölt cikket. Kiemelték, hogy a magyar miniszterelnök azt követően vesz részt egy kolozsvári

református ünnepségen, hogy Magyarország bejelentette: nem támogatja Románia OECD-tagságát. Ezzel kapcsolatban idézték a román külügyminisztérium néhány héttel ezelőtti közleményét, amelyben „kontraproduktívnak, barátságtalannak és teljesen inadekvátnak” nevezték Magyarország döntését.

Adevărul: Premierul Ungariei, Viktor Orban, vine la Cluj într-un moment tensionat al relațiilor româno-maghiare

2017. szeptember 25., Remus Florescu (online)

Az *Evenimentul Zilei* Kelemen Hunor **RMDSZ**-elnököt idézte, aki a Liviu Dragnea és Orbán Viktor közötti telefonbeszélgetés kapcsán nyilatkozott. Kelemen kifejtette, hogy „nagyon fontos, hogy létezzen kommunikáció Románia és Magyarország között. Két szomszédos ország vagyunk, és együtt kell működnünk az összes lehetséges módon”. Hozzátette: örül, hogy a maga szerény eszközeivel hozzájárulhatott a beszélgetés létrejöttéhez, és meggyőződése, hogy nem normális az iskola működésének akadályozása teljesen elfogadhatatlan indokokkal. „A beszélgetés teljesen korrekt volt, és örülök, hogy Románia belép az OECD-be, ez Magyarországnak is jó” – folytatta, majd leszögezte: Románia belép az OECD-be és a jövő tanévre megoldódik a marosvásárhelyi iskola problémája is.

Evenimentul Zilei: Kelemen Hunor, DEZVĂLUIRI despre discuțiile dintre Liviu Dragnea și Viktor Orban: „Partea română a dat asigurări că...”

2017. szeptember 25., Jeanina Nastase (online)

A *Jurnalul National*, az *Adevărul* és az *Evenimentul Zilei* is beszámolt róla, hogy Magyarország támogatja Románia OECD-tagságát. A román külügyminisztérium sajtóközleményben fejtette ki, hogy „Románia Külügyminisztériumát tájékoztatta Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériuma, hogy támogatja Románia felvételét a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetbe (OECD)”. Hozzátették, hogy már a szeptember 25-i ülésen tárgyalhat a szervezet az újabb tagállamok jelentkezéséről. A külügyminisztérium szerint Románia kétoldalú tárgyalásokat folytatott a szervezet minden tagállamával, hogy erősségeivel és érveivel a lehető legrövidebb időn belül kivívja, hogy a tagországok egyöntetűen támogassák a szervezethez való csatlakozását.

Jurnalul National: MAE: Ungaria va susține candidatura României la OCDE

2017. szeptember 25. (online)

A *Der Standard* online cikke beszámolt arról, hogy **Ukrajna csorbítja az országban élő kisebbségek jogait**, emiatt Magyarország és Románia is felháborodott. Hivatalos adatok szerint 140 ezer a magyar és 400 ezer a román nemzetiségűek száma Ukrajnában. Mindkét ország elítéli az ukrán lépést. A magyar jobboldali nacionalista miniszterelnök, Orbán Viktor bírálta Kijevet a magyar állami rádióban, elmondta, hogy az EU-ban az nem szokás, hogy a kisebbségek meglévő jogaiból visszaveszünk. Hozzátette, hogy Ukrajnának meg kell értenie, ez a lépése nem teszi lehetővé, hogy közelebb jusson az Unióhoz, és „ezt mi sem fogjuk megengedni”.

Der Standard: Rumänien und Ungarn über Kiew verärgert

2017. szeptember 22., APA (online)

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere személyes találkozót kért Lilija Grinevics Ukrajna oktatási és tudományos miniszterével. Az ukrán miniszterhez intézett hivatalos levelében Balog megjegyezte, hogy **az oktatási törvény** és főleg annak kisebbség-oktatási nyelvre vonatkozó passzusa kiváltotta néhány szomszédos állam, beleértve Magyarország aggodalmát. Balog véleménye szerint a találkozó lehetőséget ad a magyar kormány oktatási törvénnyel kapcsolatosan kialakult némely aggályait megvitatására, az ukrán féltől személyesen tájékozódván a miniszter reméli, hogy megismeri Ukrajna új oktatási törvénye elfogadásának valódi okait. Balog szeptember 25-én részt vesz a beregszászi főiskola tanévnyitóján, ahova meghívást kapott Grinevics is. Ugyancsak munkalátogatással szándékozik Kárpátaljára látogatni Kövér László magyar házelnök is.

Unian: Освітні пристрасті: Угорщина хоче обговорити з українським міністром "побювання" щодо закону "Про освіту"

2017. szeptember 24. (online)

Vaszilij Balusok, a történelemtudományok kandidátusa tanulmányában azt állítja, hogy amennyiben egy társadalom területén egy vagy több külön lokalizált információs kommunikációs hálózat alakul ki, idővel ez a társadalom kettévál. Éppen ezért fontos, hogy az ország területe egy össznemzeti, általában állami nyelvű vagy azzal egyrangú nyelven működő információs kommunikációs hálózattal legyen lefedve. Balidok hangsúlyozza, hogy a jelenleg Kárpátalja déli részén tömören lakó **magyar kisebbség**, saját információs kommunikációs hálózattal és magyar nyelvű oktatási rendszerrel (97 iskola és 5 egyetem) rendelkezvén jelentős mértékben szeparálva van Ukrajna társadalmi életétől és semmivel sincs korlátozva Magyarország befolyása felől, amely az utóbbi időben komoly beruházások politikáját folytatja a térségben. „Mindez Magyarország politikusai számára gyakorlatilag korlátlan lehetőséget biztosít a kárpátaljai magyar kisebbség befolyására, és következésképpen az ukrainai helyzetre is, vagyis gyakorlatilag beavatkoznak országunk belügyeibe. Némi hasonlót figyelhetünk meg a románok és kisebb mértékben a bolgárok esetében is... Ők főleg saját, Ukrajna társadalmi életébe eléggé gyengén integrált világban élnek, amely, főleg a magyarok, és kisebb mértékben a románok és a bolgárok esetében lassacskán külföldről van irányítva”, fogalmaz a tanulmány. Egyelőre senki nem tett bejelentést nyílt szeparatizmusról sem Budapesten, sem Bukarestben, sem Kárpátalján, sem pedig Bukovinán. „Viszont nem lehet tudni, hogy mi lesz tovább. Mert országunk nem hallomásból ismeri, mivé fajulhatnak a hasonló politikai játszadozások”, szögezte le a szerző.

Zerkalo Nedeli: Венгрия и Румыния хотят влиять на нацменьшинства в Украине, как РФ влияла на Крым и Донбасс – мнение

2017. szeptember 24. (online)

Az *Adevărul* és az *Evenimentul Zilei* is beszámolt róla, hogy Liviu Dragnea az Orbán Viktorral folytatott telefonbeszélgetés után bejelentette: Magyarország támogatja Románia OECD-tagságát. A PSD elnöke azt írta, telefonon egyeztetett Orbán Viktorral, és két dologban állapodtak meg. Az első, hogy „meg fogjuk oldani a **Marosvásárhelyi Római Katolikus Teológiai Líceum** problémáját”, a második az, hogy „Magyarország támogatni fogja Románia OECD-tagságát”. Dragnea azt írta, elmagyarázta a magyar miniszterelnöknek, hogy a marosvásárhelyi helyzetet egy bírósági döntés okozta, és nem a katolikus egyház vagy a magyar közösség elleni támadást jelent, de a román hatóságok feladata egy gyors, törvényes és időtálló megoldást találni. „Megígértem neki, hogy megtaláljuk ezt a megoldást” – mondta a nagyobbik kormánypárt elnöke. Dragnea szerint Orbán értékelte a párbeszédre való nyitottságot, és ígéretet tett, hogy Magyarország támogatni fogja Románia OECD-tagságát. A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezethez való csatlakozás külpolitikánk kiemelt célkitűzése, amelyet már idén elérhetünk – írja bejegyzésében a pártelnök.

Adevărul: Dragnea, după discuții cu Viktor Orban: „Ungaria va acorda din nou sprijin României pentru aderarea la OCDE”. Ce a promis în schimb

2017. szeptember 23., Sebastian Zachmann (online)

Irina Gerascenko, az ukrán Legfelsőbb Tanács első elnökhelyettese újságírókkal közölte, hogy Porosenko az USA-ban határozottan hangsúlyozta: „az ukrán államnak és az ukrán hatalomnak kötelessége az ukrán nyelv védelme, minden állampolgárnak biztosítani az anyanyelv elsajátítását, hogy folytathassa tanulmányait a felsőfokú intézményekben és lehetősége legyen dolgozni”. „Minden elnök, akivel Petro Porosenko találkozott, - Bulgária, Lengyelország és Szlovákia és más országok elnökei – pozitívan és megértéssel fogadták ezt az álláspontot”, jegyezte meg a házelnök-helyettes. Mindemellett Gerascenko javasolta, hogy meghívják az érdekelt országok képviselőit, látogassanak Ukrajnába és ismerkedjenek meg a nemzeti kisebbségek oktatási folyamatával az országban. „Mi pedig készek vagyunk Magyarországra utazni és megtekinteni, van-e ott legalább egy ukrán iskola, hogyan működnek az ukrán osztályok. És erre kell építeni a kölcsönös kapcsolataink alapját”, összegezte Gerascenko.

Zerkalo Nedeli: Порошенко в США разъяснял европолитикам позицию Украины по закону об образовании - Геращенко

2017. szeptember 21. (online)

A következő héten Ukrajna elnökének el kell döntenie, hogy aláírja-e az **oktatási törvényt**, amely megnehezítette Kijev kapcsolatait a szomszédos országokkal. A héten a magyar parlament egyhangú döntésben ítélte el Kijev oktatáspolitikáját. Korábban Magyarország az ukrán törvény miatt panasszal fordult a nemzetközi szervezetekhez. A kialakult helyzetben kapcsolatban Pavlo Klimkin ukrán külügyminiszter bejelentette: „Örülne egy találkozóknak a magyar parlamenti képviselőkkel az oktatási törvény megvitatásának, valamint a magyarok és az ukránok támogatásának céljából”. Volodimir Ogrizko volt ukrán külügyminiszter úgy véli, hogy az új oktatási törvény normái teljes mértékben megfelelnek az európai gyakorlatnak. A Gordon kiadványnak adott kommentárjában a szomszédok felháborodását a következőképp magyarázta, hogy „mindeddig mi gyakorlatilag saját pénzünkől (*Ukrajna költségvetéséből* – szerk.) készítettünk szakembereket Magyarország, Románia... számára. Bizonyos kort elérvén a fiatalok elvándoroltak ezekbe az országokba. Annál is inkább, hogy ezek az emberek (nemzetiségi kisebbségek képviselői, főleg Nyugat-Ukrajna és Odessza megye lakosai) általában két útlevelel rendelkeznek. Ez abszurdum, amelynek véget kellett vetni. Az elfogadott törvény gyakorlatilag ennek eleget is tesz”.

Nyezaviszimaja Gazeta: Против Украины формируется "языковая коалиция"

2017. szeptember 21., Tatjana Ivcsenko (print)

Az *Adevărul* beszámolt róla, hogy a román törvényhozás tiltakozott az **ukrán oktatási törvény** ellen, amelyhez hozzátették, hogy Magyarország az ENSZ-nél gyakorolt nyomást Ukrajnára. Szijjártó Péter külügyminiszter szavait idézték: Magyarország az ENSZ-hez fordul az ukrán oktatási törvény módosítása miatt, mert Ukrajna döntése a világszervezet kisebbségi szabályait is sérti. Hozzáadték, hogy Szijjártó Péter az ENSZ emberi jogi biztosához fordult, hogy az ügy teljes körű kivizsgálását kérje, és további nyomásgyakorlást szorgalmazzon Ukrajna felé, továbbá az osztrák külügyminiszterrel is megbeszélést folytatott, és az ukránokra való nyomásgyakorlást kérte tőle is.

Adevărul: Parlamentul României cere Ucrainei să soluționeze rapid situația învătământului în limbile minorităților. Ungaria va sesiza ONU

2017. szeptember 20., Viorica Marin (online)

A *Die Presse* online cikke beszámolt arról, hogy a magyar kormány küzdelmet folytat az **új ukrán nyelvi törvény** ellen, amely megnyirbálná az Ukrajnában élő magyar kisebbség előjogait. Ezzel kapcsolatban Sebastian Kurz osztrák külügyminiszter támogatja a magyar külügyminisztert, Szijjártó Pétert, aki régi ismerőse, és akivel évente többször is találkozik. Kurz elmondása szerint átérzi Magyarország haragját, azonban a módszerével nem ért egyet.

Die Presse: Sebastian Kurz und die Bilder im Kreis der Mächtigen

2017. szeptember 19., Christian Ultsch (online)

Magyarország elítéli a **kisebbségek nyelvhasználatáról szóló ukrán törvényt** – közölte a *La Vanguardia*. A Magyar Országgyűlés határozatot fogadott el, amely elítéli az ukrán oktatási törvényt, mivel az álláspontja szerint drasztikusan korlátozza az országban élő kisebbségek – köztük 170 ezer magyar – anyanyelvhasználathoz fűződő jogát. A cikk megállapította, hogy az ukrán törvényhozás által szeptember 5-én elfogadott oktatási törvény nem csak magyar részről vont maga után elutasítást. A *napi.hu*-ra hivatkozó híradás szerint az új ukrán szabályozás értelmében a kisebbségi nyelvek használata az általános iskola első négy osztályára korlátozódik, és kizárólag az önkormányzati fenntartású intézményekben valósul meg. A magyar képviselők a kárpátaljai magyarság jogainak csorbításán kívül arra is felhívták a figyelmet, hogy a törvénykezés minden alap-, közép- és felsőoktatási intézményt bezárásra kárhoztat, amelyben nem ukrán nyelven folyik az oktatás. A cikk az *MTI*-re hivatkozva kitért arra, hogy New Yorkban Szijjártó Péter külügyminiszter azt kérte az ENSZ-től, hogy követelje meg Ukrajnától a törvénykezés felülvizsgálatát. Szijjártó ukrán kollégája, Pavlo Klimkin szerint a törvény célja, hogy az ukrán állampolgárok tökéletesen megtanuljanak ukránul azért, hogy legyen jövőjük az országban.

La Vanguardia: Hungría condena ley ucraniana que limita el uso de las lenguas de minorías

2017. szeptember 19., EFE (online)

A magyar Országgyűlés összes pártja kedden arra kérte Petro Porosenko ukrán elnököt, hogy ne ratifikálja az új ukrán nyelvtörvényt. Budapest szerint a jogszabály egyértelműen az ukrain kisebbség ellen irányul. Az *MTI* beszámolt arról, hogy a magyar ellenzék szintén támogatta a tervezetet, amelyet egyhangúlag megszavaztak. Ezzel párhuzamosan Szijjártó Péter, külgazdasági és külügyminiszter az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez fordult az ukrán nyelvtörvény miatt, amikor New Yorkban részt vett a Közgyűlés 72. ülészakán. „Ukrajnában hozott törvény megsérti a kisebbségi jogokat” – mutatott rá a magyar diplomácia vezetője, aki szerint a jogszabály egyértelműen megszegi Ukrajna nemzetközi kötelezettségeit és az európai normákat. A hírósszefoglalóban idézték még Németh Zsoltot, a magyar kormány szóvivőjét, aki hangsúlyozta, hogy Bulgária, Lengyelország és Románia sem ért egyet Kijev döntésével. A szlovák lap ezután a nyelvtörvénnyel foglalkozott.

SME: Maďarský parlament rozhodne o uznesení, ktoré sa týka ukrajinského školského zákona
2017. szeptember 19., TASR (online)

Magyarországon a parlament elítélte az ukrán oktatási törvényt, egyhangúlag megszavazva az erre vonatkozó döntést. A magyar parlament kijelentette, hogy az új oktatási törvény komolyan sérti a kárpátaljai magyarság anyanyelvű oktatáshoz való jogát, valamint komolyan ellentmond egy sor nemzetközi egyezménynek. A parlament felszólította a nemzetközi közösséget, hogy ítélje el a törvényt, amely a magyar képviselők állítása szerint sérti Ukrajna Alkotmányát is. A törvény elfogadását követően Petro Porosenko ukrán elnök hangsúlyozta, hogy Ukrajnában nem tiltják a nemzetiségi nyelvek elsajátítását, de minden gyermeknek tudnia kell ukránul.

Unian: Освітні пристрасті: парламент Угорщини одноставно засудив український закон "Про освіту"
2017. szeptember 19. (online)

Volodimir Arjev ukrán parlamenti képviselő Facebook közösségi oldalán leírta, hogy a magyarok megrögzött nacionalistáknak mutatkoztak meg és értésre adták, hogy kormányuk minden nemzetközi szervezetnél Ukrajna ellen fog működni. „Az orosz és magyar parlament majdnem szinkronban támadják Ukrajna oktatási törvényét. Az előbbiektől semmi más nem volt várható, de a magyarok megrögzött nacionalistáknak mutatkoztak. Mindemellett a magyar kormány értésre adta, hogy minden nemzetközi szervezetnél Ukrajna ellen fog cselekedni. Ily módon Orbán miniszterelnök ürügyként használta fel az oktatási törvényt, hogy támogassa Putyint, akivel a magyar kormányfő teljesen baráti kapcsolatokat tart fenn” – írta az ukrán parlamenti képviselő. Arjev emlékeztetett, hogy a demokratikus folyamatok és intézmények leépítése miatt az EU régóta aggodalmát fejezte ki a magyarországi helyzet kapcsán. „A környező országokban végbemenő folyamatok riasztóak – az EU még Lengyelországot is kritizálta a demokráciától való eltérés miatt. Ezek a kihívások kell, hogy kényszerítsék az ukrán diplomáciát a határozottabb és keményebb fellépésre. Nekünk pedig fel kell készülnünk a belügyeinkbe való beavatkozásra irányuló próbálkozásokra, amelyek a nyugati szomszédunk felől érkeznek”, véli a képviselő. Szavai szerint e feltételek mellett az ukrán biztonsági szolgálatnak kiemelt figyelmet kell fordítania **Kárpátaljára**, az ukrán hatalomnak pedig határozottan ki kell állnia az oktatási törvényi szabályozás az Regionális Nyelvek Európai Chartájának teljes mértékben megfelelő változtatásához való joga mellett.

Unian: Прем'єр Угорщини використав український закон про освіту як привід підтримати Путіна - нардеп
2017. szeptember 19. (online)

A *SME* szintén összefoglalta Orbán Viktor a magyar parlamentben elhangzott beszédét. A cseh médiával szemben a szlovák lap nem kizárólag a magyar miniszterelnök migrációval, az Európai Unióval, és a „Soros-tervvel” kapcsolatos kijelentéseiről számolt be. Orbán elmondása szerint Magyarország ma megerősödött, amit jól mutat, hogy 467 000 gyerek számára biztosítottak ingyenes étkeztetést, miközben a tanulók 85 százaléka ingyen jutott hozzá a tankönyvekhez. „A családpolitika magában foglalja a családi adózást, a gyermekegészségügyi ellátást, a lakástámogatást, a munkahelyvédelmi akciótervet, az oktatást,

valamint a sportot” – hangsúlyozta a magyar miniszterelnök, aki többek közt 500 ukrainai gyerek magyarországi nyaralásáról is említést tett. Ugyanakkor bírálta az ukrán kormányt **az új nyelvoktatási törvény** miatt, amely szerinte ellehetetleníti a magyar kisebbség anyanyelvű oktatását és ez fájdalmas egész Magyarország számára. Ezután a szlovák lap a magyar gazdasági helyzet értékelésére tért ki: az államadósság 74 százalék alatt van, 3,2 százalékos növekedés, a munkanélküliség 4,2 százalékra csökkent, és a magyar kormány végcélja a teljes foglalkoztatottság. A kormányfő a külpolitikai sikerek közé sorolta a visegrádi négyek az Izrael között létrehozott terrorizmusellenes munkacsoport létrehozását.

SME: Orbán chce maďarské Maďarsko a európsku Európu

2017. szeptember 18., TASR (online)

Petra Procházková egy összefoglalót készített a **SME**-nek az **új ukrán nyelvtörvényről**, amely nagyon sok kritikát váltott ki a környező országokból, elsősorban Lengyelországból, Magyarországból és Romániából. A cikk nagyrészt az ukrán belpolitikai állapotokkal, a kelet-európai országban élő kisebbségekkel és a szlovák kormány hozzáállásával foglalkozott, egy-két mondat erejéig kitértek a magyar kormány reakcióira is. Budapest ellenezte leginkább a törvényt, és ezért keresetet nyújtott be az EU-ba, az EBESZ-hez és az ENSZ-be. Ezzel párhuzamosan a magyar kormány továbbra is támogatja az autonómiát Kárpátalján, amely egykoron az Osztrák-Magyar Monarchiához tartozott. Ezen felül Magyarországnak nagyon jó kapcsolatai vannak az orosz elnökkel, Vlagyimir Putyinnal is, aki számára minden Ukrajnával kapcsolatos probléma ajándékot jelent. A Jobbik már 2014-ben az Európai Parlamentben elismerte Krím-félszigetet orosz területnek, és Kárpátalját magyar érdekeltségű régióknak. Procházková cikkét a *Lidové noviny* is közölte a hétfő reggeli számában.

SME: Vojna jazykov. Ukrajinu kritizujú za kyjevský nacionalizmus

2017. szeptember 17., Petra Procházková (online)

Szeptember 16-án, a délelőtti órákban vette kezdetét Magyarország ungvári főkonzulátusának épülete mellett a **magyar kulturális fesztivál**. A barátságos nemzetközi rendezvény a két ország himnuszával vette kezdetét a Cantus kamarakórus előadásában. Ezt követően Buhajla József ungvári magyar főkonzul, Grezsa István kormánybiztos és Viktor Mikulin, Kárpátalja helyettes kormányzója köszöntötték a jelenlévőket. A konzulátus képviselőinek szavai szerint a HUNGARY FEST fő feladata az ukrán-magyar kapcsolatok megerősítése, mivel még sok közös projektet terveznek a jövőre nézve. A rendezvény szervezői maximális erőfeszítést tettek annak érdekében, hogy az esemény érdekes legyen nemcsak az Ungváron élő magyaroknak, hanem minden kárpátaljai és a vidékre érkező vendég számára is. A fesztivál látogatói megismerkedhettek Magyarország kultúrájával, valódi nemzeti ételeket kóstolhattak meg.

Deny: В Ужгороді триває перший HUNGARY FEST

2017. szeptember 16. (online)

A *Deny* interjút közölte Hartyáni Jarosláva, **az ukrán nemzeti kisebbség magyar parlamenti képviselőjével**, aki nemrégiben Ukrajnába látogatott. Hartyáni ismertette, hogy más parlamenti képviselőtársaival azzal a céllal látogattak Ukrajnába, hogy bemutassák a magyarok Ukrajna iránti barátságának jó szándékát: „Mi szeretnénk megismertetni a magyar parlament képviselőit azzal, hogy mi is történik Ukrajna keleti részén, hogy ők megértsék, mennyire veszélyes a fenyegetés nem csak Ukrajna, de Európa számára is. De mindenekelőtt a cél az volt, hogy bemutassuk a magyarok Ukrajna iránti barátságának jó szándékát, megmutatni, hogy ők támogatják az ukránokat területi egységük érdekében vívott harcában”. Magyarországi tevékenységének célját ismertette Hartyáni a következőket közölte: „mi azt akarjuk, hogy a gyermekeink ukrán nyelvű közegben nőjenek fel”. Szavai szerint a magyarországi ukrán közösség számbelileg rohamosan növekszik, a Majdánt követően nagyon sok ember költözött át Magyarországra. A képviselő emlékeztetett arra, hogy a magyar parlament egyhangúlag népiirtásnak ismerte el az 1932-33. évi ukrainai éhínséget, miközben 2006-ban még Ukrajna Legfelsőbb Tanácsában sem fogadták el ellenszavazat nélkül az erre vonatkozó döntést. Hartyáni eddigi parlamenti munkája során a magyarországi ukrán kisebbség magyar költségvetési finanszírozása 28,9 millióról 100 millió forintra növekedett. Nyíregyházán Hartyáni és csapata azon dolgozik, hogy megkezdődjön az ukrán nyelven történő oktatás. Sikertelen megújítani az ukrán nyelvi

tanszék működését, amelyet nem a magyarok, hanem a Magyarországon létező oroszbarát erők céltudatosan leromboltak: „Mi biztosan tudjuk, hogy ki tette ezt, de elértük, hogy a tanszéket megújítsák. ... Már a következő évben a tanszék megkezdi a hallgatók felvételét”. „Nagyon örülünk annak, hogy az emberi erőforrások minisztere pénzt különített el arra, hogy Kijevből érkezhessen egy görög-katolikus pap és a családja. Szeretnénk saját templomot megépíteni és mellette egy kulturális központot is létrehozni... Szeretnénk, hogy a gyermekeink ukrán nyelvű közösségben növekedjenek, hogy az ukránság fennmaradjon Magyarországon”. Az ukrainai oktatási törvényt illetően Hartyáni a következőket mondta: „nem értem, hogyan történhetett ez, amikor ilyen törvényt fogadnak el, meg kell hallgatni a Kárpátalján élő magyarok tanácsait is”. A kelet-ukrainai konfliktus illetően Hartyáni megjegyezte, „a magyarok értik, hogy Ukrajnában nem polgárháború dúl”. Hartyáni szerint az, hogy a Debreceni Egyetem tiszteletbeli polgár titulussal tüntette ki Putyint, „minden tűrhető határon túllép... ezáltal az egyetem egyértelműen lejáratta magát... a felháborodás továbbra is tart”. „Mi küzdelmet folytatunk az orosz propagandával szemben. Minden csatornát igyekszünk felhasználni. Magyarországon ismerik ezt a problémát. A média arról beszél, hogy az országban dominál a FSZB (az orosz szövetségi titkosszolgálat – szerk.) csapata. Vannak csatornák, amelyek nagyon nyíltan kritizálják a miniszterelnököt azért, hogy Putyin gyakran jelenik meg Magyarországon”, fogalmazott Hartyáni válaszolva az erre vonatkozó újságírói kérdésre. Hartyáni szerint „Magyarország, mint EU-s tag alkalmazkodni fog ahhoz, hogy az Unió milyen intézkedéseket fog hozni e hibrid hadviseléssel szemben, ami a befolyásért folytatott háború”. „Az átlag magyarok felfogják és értik ezt, hogy Ukrajna most nem csupán magáért, de értük is harcol. És mi emlékeztetjük őket 1956-ra”, válaszolta Hartyáni Magyarország Oroszország elleni szankciókkal kapcsolatos álláspontját fürkésző újságírói kérdésre. Arra az újságírói kérdésre, hogy megfelelően tisztelik-e Magyarországon a kelet-ukrainai hadszíntéren elesett Balázs Zoltán 22 éves kárpátaljai magyart, aki a szomszédos ország szabadságáért áldozta fel az életét, Hartyáni megjegyezte: „A nagykövetségünk nagyon sokat tesz. Főleg meg kell említeni Ukrajna magyarországi nagykövetének a szerepét. Ő minden lehetőséget kihasznál arra, hogy informálja a magyar társadalmat arról, hogy Kelet-Ukrajnában nem csak ukránok, hanem más nemzetiségek, köztük magyarok képviselői is elesnek. Addig kell folytatni az informálást, ameddig az agresszor nem vonul vissza”. A migráció témáját illetően Hartyáni megjegyezte, hogy a magyar társadalom többsége a kormány oldalán van.

Упіан: У МЗС сподіваються, що після роз'яснень Угорщина змінить риторичу щодо закону про освіту в Україні

2017. szeptember 15. (online)

Ukrajna külügyminisztériumában bizakodnak abban, hogy Magyarország megváltoztatja hangnemét Ukrajna kezdeményezéseinek nemzetközi szervezetekbe való támogatásának megszüntetéséről **az oktatási törvény** nemzetiségi oktatás nyelvét illető része miatt. Erről tett bejelentést Vagyim Priszrajko, az ukrán külügyminiszter első helyettese az új törvény miatt aggodalmukat kifejező EU-s országok Ukrajnában akkreditált nagyköveteivel lezajlott találkozót követő sajtótájékoztatón. „Magyarország külügyminisztere azt mondta, hogy mi kést döftünk a hátukba. Ma ilyen érvelés, retorika nem volt. Gondolom, ma szakmai beszélgetésre került sor. Mi elvárjuk, hogy a miniszter megváltoztassa a hangnemét, miután magyarázatokkal szolgáltattunk számukra”, fogalmazott Prisztájko. Eközben ő nem adekvátnak nevezte Magyarország azon bejelentését, hogy megszüntetni szándékozik Ukrajna kezdeményezéseinek támogatását a nemzetközi szervezeteknél. „Úgy tartom, hogy ez nem volt adekvát, mert mi elfogadtuk a törvényt. Ez a reakció nem volt adekvát. Éppen ezért akartuk összehívni a diplomátákat és a nagyköveteket, hogy beszéljük meg a törvényt, azt, hogy milyen módon fogunk oktatni, és nem kell megszüntetni minden kezdeményezés támogatását”, - hangsúlyozta a miniszterhelyettes. „És ma Lilija Mihajlovna (*Grinevics oktatási és tudományi miniszter – a szerk.*) azzal kezdte, hogy agresszió és háború idején, még el kell azon gondolkodni, hogy ki-kinek dőf a hátába kést azzal, hogy megbeszélés tárgyává teszi az olyan dolgokat, mint az oktatás, miközben arról figyelmeztet, hogy sehol semmilyen kezdeményezéseiteket nem fogjuk támogatni” – jelentette ki Prisztájko.

Дену: Чи посварить мова Київ і Будапешт?

2017. szeptember 15., Natalija Puskaruk (online)

Vagyim Prisztajko ukrán külügyminiszter-helyettes pénteken kijelentette: Ukrajna külügyminisztériuma bízik abban, hogy az ukrán kormány a diplomatákkal folytatott találkozót követően Magyarország megváltoztatja retorikáját **az oktatási törvény** kisebbségi nyelveire vonatkozó részét illetően. „Magyarország külügyminisztere azt mondta, hogy mi kést szúrtunk a hátukba. Ma ilyen érvelés, hangnem nem volt. Gondolom, ma szakmai beszélgetésre került sor. Arra várunk, hogy a miniszter megváltoztatja a hangnemét, miután magyarázattal szolgáltunk számukra” – idézte Prisztajko szavait a hírügynökség. „Ez a reakció nem volt megfelelő. Éppen ezért össze akartuk hívni a diplomatákat és nagyköveteket, hogy megmagyarázhassuk, megvitassuk a törvényt, miképpen fogunk oktatni, és hogy nem szükséges minden kezdeményezés támogatásának a megszüntetése” – tette hozzá az ukrán miniszterhelyettes.

Ria-Novosztyi: В МИД Украины прокомментировали реакцию Венгрии на закон об образовании
2017. szeptember 15. (online)

Az *Adevărul* és az *Evenimentul Zilei* is beszámolt róla, hogy közös levélben tiltakozott **az ukrán oktatási törvény** ellen a román, magyar, bolgár és görög külügyminiszter. A román külügyminisztérium közleményére hivatkozó cikkben kiemelték, hogy a levelet Pavlo Klimkin ukrán tárcavezető mellett elküldték az Európa Tanács főtárgyalójának és az EBESZ kisebbségi főbiztosának is. Teodor Melescanu, Szijjártó Péter, Nikosz Kociasz és Ekaterina Zaharieva csalódottságának és aggodalmának adott hangot az ukrán parlament által szeptember ötödikén elfogadott, a kisebbségek anyanyelvű oktatását korlátozó jogszabály miatt. A négy külügyminiszter szerint az ET-nek és az EBESZ-nek minden rendelkezésére álló eszközt latba kell vetnie annak érdekében, hogy az ukrán oktatási törvénybe beépített korlátozások ne akadályozzák a nemzeti kisebbségek megfelelő védelmét. A bukaresti külügyminisztérium felidézte: a kétoldalú kapcsolatban következetesen jelezte Kijevnek, hogy fontosak számára az Ukrajnában élő románok jogai. Ebben a vonatkozásban a román fél alapvető kérdésnek tartja, hogy a román kisebbség anyanyelvű oktatási jogai valamennyi oktatási szinten érvényesüljenek. Románia partnereivel együtt kész támogatni az ukrán törvényhozási, intézményi és gazdasági reformokat – zárult a bukaresti külügyi közlemény.

Adevărul: Scrisoare comună a miniștrilor de externe din România, Bulgaria, Ungaria și Grecia pentru omologul lor din Ucraina
2017. szeptember 14., Viorica Marin (online)

Keskeny Ernő, Magyarország ukrajnai nagykövete csütörtökön bejelentette, hogy Magyarország javasolja Petro Porosenko ukrán elnöknek **az új oktatási törvény** megvétózását. „A magyar fél azt ajánlja Ukrajna elnökének, hogy ne írja alá a törvényt ebben a formában, hanem küldje vissza a Legfelsőbb Tanácsnak átdolgozásra... Ezzel a döntéssel az ukrajnai törvényhozó szerv egészében figyelmen kívül hagyja az anyanyelv használatára, beleértve a magát magyar nemzetiségűnek valló közel 150 ezer polgár közössége anyanyelvű oktatására vonatkozó alapvető jogokat. A törvény megfosztja Kárpátalja törzsgyökeres közösségét és annak tagjait azon jogtól, amellyel kisebbségként már közel száz éve rendelkeznek, függetlenül e terület állami hovatartozásától” – fogalmazott a nagykövet közösségi bejegyzésében.

Ria-Novosztyi: Венгрия предложила президенту Украины наложить вето на закон об образовании
2017. szeptember 14. (online)

Igor Todorov politológus, az Ungvári Nemzeti Egyetem professzora szerint Lengyelország, Moldova és Románia **az új ukrajnai oktatási törvényt** illető reagálása kimért volt, de Magyarország rendkívül durván reagált, és érthető miért, mivel Magyarország az utóbbi évek során elég sokat és hatékonyan investált a határon túli oktatásba, beleértve Ukrajna területén is. Nevezetesen Kárpátalján a magyar fél különböző módokon fektet be a megye általános iskoláiba, az ungvári egyetem ukrán-magyar oktatási-tudományos intézetébe, és gyakorlatilag magyarországi pénzen működik a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola. „De végre nekünk is gondoskodnunk kell a nemzeti érdekeinkről” – véli a professzor. Szerinte ebben az értelemben Magyarország jó követendő példaként szolgálhat Ukrajna számára. Nevezetesen lehetetlen magyar állampolgársághoz jutni az állami nyelv ismeretének hiányában. A professzor kifejezte reményét, hogy az említett oktatási törvényt ebben a formában az ukrán elnök nem fogja aláírni. De az ukrajnai nemzeti

kisebbségek problémáinak megoldása során tükör elv szerint kell cselekedni, és követelni a szomszédoktól hasonló feltételek megteremtését a területükön élő ukránok oktatási és kulturális fejlődése érdekében. Maxim Rozumnij, a politikai tudományok doktora, az Ukrán Nemzeti Stratégiai Intézet Politikai Stratégiák Osztályának vezetője szerint a jelenlegi szakaszban ez a törvény teljesen normális és jó mederben viszi előre Ukrainát. A Románia és Magyarország felől érkező kifogások más helyzetet jelentenek. A magyar, illetve román tannyelvű iskolákban olyan helyzet alakult ki, hogy ott a középfokú végzettséget magyar vagy román nyelven lehetett megszerezni a szomszédos országok támogatása mellett. „Ebben az értelemben a status quo-t megsértettük, és vélhetően olyan irányba változtattuk meg a helyzetet, amely szomszédainknak nem tetszik. Nekem úgy tűnik, hogy ezt a kérdést diplomáciai eszközökkel, kultúr-diplomáciai eszközökkel, magyarázattal, a nemzetközi tapasztalathoz és a kötelezettségvállalásaink betűre való apellálás által kell rendezni. Vagyis ez nem egyfajta katasztrófa; van egy konfliktusos momentum, amelyet teljes mértékben meg lehet oldani” – szögezte le Rozumnij.

Deny: «Ми не порушуємо міжнародного права

2017. szeptember 13., Ivan Kapszmun, Valentin Torba, Vaszil Ilnickij (online)

Viktor Medvedcsuk az „Ukrán választás – a nép joga” nevű mozgalom vezetője úgy véli, hogy az Ukrajna parlamentje által elfogadott **oktatási reform** arról tanúskodik, hogy Washington igyekszik eltávolítani az orosz nyelvet az ukrán iskolákból még a más nemzetiségek érdekei feláldozásának árán is. Az USA nagykövetsége Twitter bejegyzésben gratulált Ukrainának az új oktatási törvény elfogadása kapcsán, megjegyezve, hogy „a fiatalság fejlődésébe tett befektetés a jövő záloga”. Korábban Magyarország és Románia kormányai kijelentették, hogy az oktatási törvény sérti Ukrajna nemzeti kisebbségeinek jogait. Magyarország külügyminisztériuma kijelentette, hogy a nemzetközi szervezeteknél többé nem fogja támogatni az Ukrajna számára fontos döntéseket. Moszkvában ugyancsak Kijev nemzetközi kötelezettségvállalásait és az ukrainai alkotmányt sértőnek tartják az elfogadott oktatási törvényt – jelentették be az orosz külügyminisztériumnál. „Ebben a helyzetben feltételezni kell, hogy az amerikai nagykövetség Twitter üzenete jel az ukrainai hatalom részére, hogy az ne figyeljen oda a szomszédok felháborodására, még akkor is, ha azok jó kapcsolatokat ápolnak Washingtonnal. Mert ahogyan az a nagyszámú amerikai forrásokból, nevezetesen a nemrégiben titkosítás alól feloldott CIA-dokumentumokból kiderül, az USA régóta a geopolitikai érdekeinek megvalósítása szempontjából komoly akadálynak tekintette az orosz nyelv elterjedését Ukrainában. Ebből ítélve, az amerikaiak számára a legfontosabb eltávolítani az orosz nyelvet az ukrán iskolákból. E »nemes« cél érdekében az USA, úgy tűnik, kész feláldozni Ukrajna más népeinek érdekeit is” – idézte Medvedcsuk szavait a hírügynökség.

Ria-Novosztij: Медведчук прокоментировав поддержку США реформы образования на Украине

2017. szeptember 13. (online)

A *Blick* az egyik cikkében részletesen bemutatta, hogy Magyarországnak az elmúlt két évben mely európai országokkal alakult ki súlyos konfliktusa: Ausztriával, Franciaországgal, Hollandiával, Horvátországgal, Németországgal, Romániával és legutóbb pedig Ukrainával. Budapest jelenleg egyedül csak Lengyelország és Oroszország irányába tett baráti lépéseket. Martin Schulz, a német szociáldemokrata kancellárjelölt azért kritizálta Magyarországot, mert a migránsválság alatt nem mutatott szolidaritást sem a menekültek, sem az uniós tagállamok felé. Schulz annyira ellenszenves a Fidesz számára, hogy Orbán Viktor azt mondta a német politikusról, hogy „inkább imádkozunk Angel Merkel győzelméért”. Emmanuel Macron franciaországi elnök azt vette a magyar kormány szemébe, hogy nem tartja be a brüsszeli döntéseket, pedig azok minden uniós tagállam számára kötelező érvényűek. Erre a magyar miniszterelnök úgy reagált, hogy „Macron egy zöldfülű, de majd idővel kiismeri magát”. Gajus Scheltema, Hollandia egykori magyarországi nagykövete egy interjújában a magyar kormány módszereit az iszlamista szélsőségesekhez hasonlította. Ezután visszahívták a magyar nagykövetet Hollandiából és ügyvivői szintre redukálták a kapcsolatokat. Ausztria esetében a *Blick* megjegyezte, hogy Christian Kern osztrák kancellár támogatja az uniós források megvonását Magyarországtól, mivel Bécs szerint Budapest „likvidálja a demokráciát”. Szijjártó Péter külügyminiszter erre „liberális gögösséget” emlegetett az osztrák politikában, és hangsúlyozta, hogy a magyar kormány Ausztriát is megvédte a migránsválság során. Az elmúlt napokban Magyarország

Horvátországgal, Romániával és Ukrajnával szintén összerúgta a port. Igaz, Zágráb esetében Magyarország déli határait épített kerítés óta feszült volt a viszonya, ami miatt Budapest a mai napig elutasítja a nyugat-balkáni ország schengeni övezetbe való csatlakozását. Románia esetében a **marosvásárhelyi gimnázium** okozott komoly vizályt, amire válaszul Magyarország megvétózta az ország OECD-be való felvételét. Legutóbb pedig Budapestnek **az új ukrán nyelvtörvény** miatt Kijevvel mérgesedett el a viszonya, ami a magyar kormány szerint megakadályozza a kárpátaljai magyarság számára a szabad nyelvvizsgát.

SME: Maďarská vláda je v spore s polovicou Európy, píše tamojší denník
2017. szeptember 12., TASR (online)

Az ukrán Legfelsőbb Tanács által elfogadott **oktatási törvény** kiváltotta nem csupán az általa jogaikban korlátozott nemzeti kisebbségek, de Magyarország, Románia, Lengyelország, Moldova és Oroszország elégedetlenségét is – írta a *Nyevaviszimaja Gazeta*. Budapest panaszt emelt az ENSZ-nél és az EBESZ-nél. Mihail Pogrebinszkij, a kijevi Politikai Kutatások és Konfliktológia Intézet vezetője szerint az ukrán törvény sérti a regionális nyelvek európai chartáját. Mindemellett destabilizálja a helyzetet azokban a járásokban, ahol magyarok és románok élnek. Ukrajna kockáztatja, hogy a lángokban álló keleti országrész mellé nyer egy forrongó nyugatot is. Elsőként a magyarok kongatták meg a vészharangot az Ukrajnában egy többen élő honfitársaik jövőjét illetően. Heves tiltakozása mellett Budapest megjegyezte, hogy Ukrajna területi egységét alapul véve kész továbbra is szavazni az Oroszország-ellenes szankciókért. Vagyis Kijevnek üzletet ajánlották fel: mi támogatunk titeket az oroszok elleni kampányban, cserébe ti meg kihúzzátok a törvényből a nemzetiségi iskolákra vonatkozó passzust. Mindeközben a kijevi amerikai nagykövetség a Twitteren üdvözölte a törvény elfogadását. Ugyanakkor egyes ukrán hivatalnokok sem értenek egyet a Legfelsőbb Tanács döntésével. Például Hennagyij Moszkal, a Kárpátaljai megyei adminisztráció vezetője felszólította Petro Porosenko ukrán elnököt, hogy vétózza meg a törvényt. Pogrebinszkij szerint meglepő, hogy mindeddig nincs reagálás az európai intézmények felől.

Nyevaviszimaja Gazeta: Kuev riskyem получить конфликты и на западе стран
2017. szeptember 13., Svetlana Hamova (print)

Magyarország panasszal fordult az EBESZ főtitkárához, a szervezet nemzeti kisebbségi főbiztosához és soros elnökéhez, az ENSZ emberi jogi főbiztosához, valamint az EU szomszédságpolitikáért és csatlakozási tárgyalásokért felelős biztosához – adta hírül az *Unian a Szvoboda Rádió* nyomán. A magyar kormány felhívja a nemzetközi szervezetek figyelmén az ukrán Legfelsőbb Tanács által elfogadott **oktatási törvényre**, amely Budapest véleménye szerint sérteni fogja az Ukrajnában élő magyar kisebbség jogait. Ahogyan azt Szijjártó Péter budapesti sajtótájékoztatóján kijelentette, országa ugyancsak kéri haladéktalan intézkedések meghozatalát, hogy a törvény ne léphessen hatályba. A hírügynökség emlékeztetett rá, hogy a Legfelsőbb Tanács által elfogadott törvényben szerepel, hogy Ukrajna nemzeti kisebbségeihez tartozó személyek részére az állami nyelven történő oktatás mellett az elemi tanintézményekben garantálják a kisebbségi nyelvű képzés jogát is.

Unian: Угорщина поскаржилася в ОБСЕ, ООН і ЄС через український закон про освіту
2017. szeptember 12. (online)

A *The New York Times* arról cikkezett, hogy Magyarország tiltakozik **az új ukrán oktatási törvény** ellen, mivel az megfosztaná az ott élő magyar kisebbségieket az anyanyelvükön való tanulás lehetőségétől. Ez megközelítőleg 150.000 magyar etnikumú embert érinthet. Szijjártó Péter külügyminiszter szerint ez „szégyen és gyalázat”, ezzel a lépéssel Ukrajna „hátba szúrta” Magyarországot. Tervei szerint Magyarország az ENSZ-hez és az EU-hoz fordul segítségért, hogy megakadályozza a törvény életbe lépését. A cikket változatlan formában a *The Washington Post* is megjelentette.

The New York Times: Hungary Says Ukraine's New School Law Hurts Minority Rights
2017. szeptember 11., Associated Press (online)

Öt magyar parlamenti párt szólította fel Petro Porosenko ukrán államfőt, hogy ne hagyja jóvá **az Ukrajnában élő magyar kisebbség** oktatását előnytelenül érintő törvénymódosítást. Szijjártó Péter

külgügyminiszter hétfőn közölte, kész az ENSZ emberi jogi biztosához és az EBESZ főtítkárához fordulni az ügyben. Az ügy kapcsán a Fideszen kívül a KNDP, az MSZP, a Jobbik és az LMP is tiltakozását fejezte ki.

Rzeczpospolita: Węgry: Partie wzywają Poroszenkę, żeby nie podpisywał ustawy o oświacie
2017. szeptember 11., Przemysław Malinowski (online)

Szijjártó Péter külgazdasági és külgügyminiszter szerint **az új ukrainai oktatási törvény** „drasztikusan” megvágja a kelet-európai országban élő kisebbségek jogait, elsősorban az anyanyelven való oktatást nehezíti meg. Ebben a kérdésben a magyar kormány az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez, az Európai Unióhoz és minden más fontos nemzetközi szervezethez fordul, részletesen ismertetve a törvénnyel kapcsolatos kifogásait. Budapest abban reménykedik, hogy sikerül megakadályozni a törvény bevezetését, amelyet Szijjártó „szégyenletesnek és megalázónak” titulált. „Ez a törvény Európa-ellenes, szembe megy az alapvető emberi és kisebbségi jogokkal, ami csak destabilizációval járhat Ukrainára nézve” – ezt Németh Zsolt, az Országgyűlés külgügyi bizottságának fideszes elnöke mondta. Az *MTI* kiemelte, hogy mind az öt parlamenti párt felszólította Petro Poroszenko ukrán elnököt, hogy ne írja alá a jogszabályt, hanem küldje azt vissza a törvényhozásnak. A *SME* ezután röviden ismertette a törvényt, amely nemcsak 150.000 magyar diák anyanyelvű oktatását teszi lehetetlenné, hanem minden más nemzetiségét is. Bulgária, Lengyelország és Románia ebben a kérdésben szintén hasonló álláspontot képvisel.

SME: Maďarsko obvinilo Ukrajinu z porušovania práv menšín
2017. szeptember 11., 15:12, SITA (online)

Pavlo Klimkin, Ukrajna külgügyminisztere reagált a magyar kormány kijelentésére, miszerint **az új ukrán törvény** ellehetetleníti a kisebbségek anyanyelven történő oktatását, többek közt a kárpátaljai magyarokét is. A miniszter Twitteren igyekezett megnyugtatni a környező országokat, hogy a kelet-európai országban az állam a jövőben is biztosítani fogja a szabad nyelvoktatást. Az *ATV* hírtelevízió internetes oldala az *Unian* ukrán hírügynökségre hivatkozva azt írta, hogy Klimkin további tájékoztatást ígért ezen a héten, amely során bemutatják az új törvény végleges és európai jogrendszernek megfelelő változatát. A *SME* a cikk további részében az Ukrajnával szomszédos államok reakcióival foglalkozott.

SME: Ukrajina krotí maďarské protesty, menšinám ich jazyky nezakáže
2017. szeptember 11., TASR (online)

Az *Adevărul* véleményrovatóban Diana Rusu a kurd és katalán függetlenedési törekvéseket mutatta be, hozzátéve, hogy Romániának figyelnie kell, mert közvetlenül érintett lehet. A szerző Magyarország kapcsán megjegyezte: „Romániát közvetlenül érinti a katalán szecesszió, mivel a nyugati szomszédjának óriási múltbeli démonaival küzd, amelyek **a magyarok által lakott régiók irredentista tendenciáit** táplálják”. Rusu szerint ez látszik a marosvásárhelyi katolikus líceum körüli botrányban is, ahol valós diszkrimináció nélkül is magas szintre csaptak a hullámok. Hozzátette: „szomszédaink számára a közös európai értékektől való eltérés normává vált”, továbbá „Budapest nem az egyetlen lesz, amely Katalónia mérgező precedensét használni fogja, és nem csak Romániával szemben, de biztosan az első lesz”.

Adevărul: Referendumurile pentru Kurdistan și Catalonia: bombe cu ceas sau drept istoric. Atenție, România!

2017. szeptember 11., Diana Rusu (online)

Vagyim Truhacsov orosz politológus véleménye szerint Budapest **az Ukrajnában élő magyarokat védelmezve** továbbra is nyomást fog gyakorolni Kijevre. „Három évvel ezelőtt Orbán nyíltan kijelentette, hogy Kárpátalján magyar területi autonómia létrehozását követeli Ukrajnától. És követeléseiről nem mondott le. A határon túli magyarok támogatása, főleg Ukrajnában, mindig is sarkalatos eleme volt Orbán külpolitikájának, és az is marad. Úgy vélem, azok a »meglepetések«, amelyeket Magyarország Ukrajna számára okozhat, éppen abban rejlenek, hogy Budapest egyre határozottabban, keményebben fogja követelni Kijevtől nem csupán a magyar nyelven történő oktatás lehetőségét Kárpátalján, de területi autonómiát is, annak minden következményeivel együtt” – fogalmazott Vagyim Truhacsov. A politológus rámutatott, hogy az új ukrainai oktatási törvény bár valójában elsődlegesen az „orosz nyelv betiltására”

irányult, hátrányosan érint más etnikai kisebbségeket is: Kárpátalján a magyarokat, Csernovici megyében a románokat, a Lembergi megyében pedig a lengyeleket.

Ria-Novosztji: Мнение: Венгрия продолжит преподносить Украине "сюрпризы"
2017. szeptember 11. (online)

Szijjártó Péter kijelentette, Magyarország az európai intézményekhez szándékozik fordulni azzal a követeléssel, hogy ne engedjék életbe lépni Ukrajnában **az oktatási törvény** módosításait, amelyek a magyar kormány véleménye szerint sértik a nemzeti kisebbségek jogait. „Kötelességünk megvédeni a magyar népet Magyarországon és a határain túl is” – jelentette ki hétfőn az újságírók előtt a miniszter, aki megjegyezte, hogy az új ukrainai oktatási törvénnyel kapcsolatos további intézkedések megbeszélése céljából találkozott Brenzovics Lászlóval, a KMKSZ elnökével. A miniszter szavai szerint, a helyzet ismertetése és a sürgős intézkedésekre való felszólítás céljából levélben fordult Thomas Greminger EBESZ főtitkárához, Lamberto Zannier-hez, a szervezet nemzeti kisebbségi főbiztosához és Sebastian Kurz-hoz az EBESZ részéről. Szijjártó sürgős intézkedések megtételére szólította fel az ENSZ emberi jogi főbiztosát, valamint az EU bővítési és jószomszédsági politikáért felelős biztosát. „Minden nemzetközi szerződést fel kell használni annak érdekében, hogy ez a felháborító törvénymódosítás ne lépjen életbe” – véli a miniszter. Szijjártó meg van róla győződve, hogy „az új törvény nem csupán ellentmond a magyar-ukrán megállapodásoknak és az EU és Ukrajna közötti társulási szerződésnek, de komolyan ellentmond Ukrajna alkotmányának is”. A miniszter úgy véli, hogy Kijev ezzel „hátba döfte” Magyarországot, miután az utóbbi volt Ukrajna európai integrációjának legbuzgóbb híve, valamint humanitárius és pénzügyi segítséggel is támogatta.

Ria-Novosztji: Венгрия призвала не допустить на Украине принятия закона об образовании
2017. szeptember 11. (online)

Szijjártó Péter a nemrégiben elfogadott **oktatási törvény** miatt behívta Ljubov Nepop magyarországi ukrán nagykövetet – adta hírül a Kommerszant a magyar külügyminisztérium honlapjára utalva. A tárca sajtótitkárának magyarázata szerint a magyar külügyér személyesen akarja közölni a nagykövettel, hogy „szégyenletesnek és gyalázatosnak” tartja az oktatási törvényt. Szijjártó Péter ugyancsak utasította a magyar diplomatákat, hogy a nemzetközi szervezeteknél ne támogassák Ukrajna egyetlen kezdeményezését sem. Magyarország a kérdést felveti az ENSZ, az EBESZ és az EU fórumai előtt is.

Kommerszant: МИД Венгрии вызвал посла Украины из-за закона об образовании
2017. szeptember 11. (online)

Szijjártó Péter szeptember 11., hétfőre berendelte Ljubov Nepopot, Ukrajna magyarországi nagykövetét a nemrég elfogadott **oktatási törvény** miatt. Menczer Tamás, a magyar külügyminisztérium sajtótitkára kijelentette, hogy Szijjártó miniszter személyesen közli majd az ukrán diplomatával, hogy „szégyennek és gyalázatnak” tartja az új ukrainai törvényt. A szóvivő megjegyezte, hogy Szijjártó személyes utasítására a magyar diplomácia akadályozni fogja Ukrajnát a számára fontos nemzetközi ügyekben. Menczer hangsúlyozta, hogy amikor az EU Keleti Partnerség programja keretében zajlott találkozó során Szijjártó felemelte az ukrainai magyar kisebbség oktatási jogaira vonatkozó kérdést Pavlo Klimkin ukrán külügyminiszter előtt, az ukrán kolléga válasza nem volt elfogadható a magyar fél számára.

Unian: МЗС Угорщини оголосило бойкот Україні через новий закон про освіту
2017. szeptember 10. (online)

Budapest a jövőben nem fogja támogatni Ukrajna kezdeményezéseit a nemzetközi szervezeteknél, Szijjártó Péter pedig behívta Ljubov Nepop magyarországi ukrán nagykövetet a nemrég Ukrajnában elfogadott törvény kapcsán, amely lehetővé teszi **az oktatás totális ukránosítását** – derült ki a magyar külügyminisztérium honlapján közzétett bejelentésből. Az ukrán kezdeményezések támogatásának megszüntetésére vonatkozó döntést személyesen Szijjártó hozta meg, aki a Nepoppal való beszélgetése során közölni szándékozik, hogy „szégyenletesnek és gyalázatosnak” tartja az elfogadott törvényt. A lap közölte, hogy szeptember 7-én Szijjártó bírálta az új ukrán oktatási törvényt. „Szégyenletesnek tartjuk, hogy a törvénymódosítás komolyan sérti a magyar kisebbség jogait. Gyalázatos, hogy az EU-val szorosabb

kapcsolatokra törekvő ország az európai értékekkel teljesen szembemenő törvényt fogadott el” – idézte a miniszter szavait a *Lenta*.

Lenta: Венгрия отказалась от поддержки Украины в международных организациях
2017. szeptember 10. (online)

Az *Adevărul* szerint „Magyarország bukaresti segítséggel zsarolja Romániát”. A szerző megállapította, hogy a **marosvásárhelyi katolikus iskolát** törvényesen szüntették meg, mivel az alapításakor nem tartották be a szabályokat. Ezért Magyarország döntése – hogy blokkolja a román OECD-csatlakozást – teljes mértékben politikai, hiszen Romániában egy bírósági döntés szüntette meg az iskolát, amely ellen nem tehetnek semmit a hatóságok. Zachmann arról is írt, hogy az egyetlen helyes reakciót a román külügy adta, ám a román miniszterelnök nem állt ki mellette, „a nemzeti érdek helyett a személyes érdekét követte”. A cikk szerint Mihai Tudose és Liviu Dragnea hozzáállásának kulcsa az RMDSZ parlamenti voksaiban keresendő, a kormánykoalíciónak ugyanis szüksége van a magyarok szavazataira, mivel a többségük késhegyen billeg.

Adevărul: Cum e șantajată România de Ungaria cu sprijin de la București
2017. szeptember 10., Sebastian Zachmann (online)

Az *Adevărul* a román külügyminisztérium válaszközleményét ismertette az OECD-csatlakozás témájában. Ebben a tárcza kiemelte, hogy Románia folytatja a kétoldalú tárgyalásokat az OECD minden tagállamával, és reméli, hogy „erősségeivel és érveivel” a lehető legrövidebb időn belül sikerül kivívnia, hogy a tagországok egyöntetűen támogassák az országnak a szervezethez való csatlakozását. Hozzáadték a cikkben, hogy a magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium ezt megelőzően közölte, hogy nem támogatja Horvátország és Románia OECD-hez való csatlakozását. Románia esetében a **marosvásárhelyi katolikus iskola bezárásával** indokolták a támogatás megtagadását.

Adevărul: MAE: România se află în continuare în discuții bilaterale cu toate statele OCDE și speră la aderare rapidă
2017. szeptember 9. (online)

Az *Adevărul* és az *Evenimentul Zilei* is beszámolt róla, hogy Traian Băsescu is „olajat önt a magyarellenes tűzre”. A MOL benzinkutak bojkottjára szólította fel a romániai autósokat Traian Băsescu volt államfő, a Népi Mozgalom Párt (PMP) elnöke, aki azt sérelmezte, hogy a benzinkutaknál „**az autonóm Székelyföld**” térképét forgalmazzák. A volt román államfőnek a pártja ifjúsági szervezete által szervezett nyári egyetemen tett kijelentéseit az Agerpres hírügynökség idézte szombaton. Băsescu a Székelyföldi legendárium csapatának a turisztikai térképét kifogásolta. Traian Băsescu kijelentette: a marosvásárhelyi Római Katolikus Gimnázium kapcsán kialakult román-magyar konfliktusnak tulajdonképpen egy bírósági ítélet képezi az alapját. „Romániában egyelőre senki nem vonja kétségbe a bírósági ítéleteket” – idézte Băsescut a hírügynökség. A politikus azt kifogásolta azonban még hangsúlyosabban, hogy „a MOL benzinkútjainál az autonóm Székelyföld térképét forgalmazzák az ország közepén”. Băsescu hangsúlyozta, hogy mindezt „Magyarország kereskedelmi társasága teszi”, amelyet Románia készségesen fogadott a területén. „Kedveseim, akiknek autójuk van, ne vásároljatok ezután üzemanyagot a MOL-tól. Annyi más forgalmazó van, ne vásároljatok a MOL-tól, mert egyetlen társaság sem engedheti meg magának, hogy annak az országnak az alkotmánya ellen kampányoljon, amelynek a területére beengedték. Hogyan is hirdetheted a MOL benzinkutaknál osztogatott szórólapon Székelyföld autonómiáját, amikor egy olyan ország területén fejed ki a tevékenységedet, amely alkotmánya világosan kimondja: Románia egységes állam? Az egységes állam nem jelent olyan államot, melynek autonóm enklávéi vannak” – idézte az Agerpres hírügynökség Traian Băsescunak a tengerparti Neptun üdülőhelyen tett kijelentését.

Adevărul: Băsescu pune paie pe focul antimaghiar: Vă rog din suflet, nu mai cumpărați combustibil de la Mol; în benzinării se distribuie hărți cu Ținutul Secuiesc
2017. szeptember 9. (online)

A *Jurnalul National* Mircea Geoana volt román külügyminisztert idézte, aki azt tanácsolta a magyar félnek, hogy gondolja újra az OECD-tagsággal kapcsolatos döntését. Geoana az *Agerpres* román

hírügynökségnek nyilatkozva kifejtette, hogy aránytalanság áll fenn az **marosvásárhelyi iskolaügy** és az OECD-tagság között, továbbá „egyetlen választási kampány és egyetlen belpolitikai konjunkturális kontextus sem igazolhat egy ennyire barátságtalan lépést egy partnerország felé”. A volt tárcavezető szerint Magyarország nem tudja fenntartani a projektjeit európai szinten Románia nélkül, és „nem szeretné látni, ahogyan Románia blokkolja ezeket a projekteket az Európai Tanácsban, az Európai Parlamentben vagy a transzatlanti szervezetekben”. Geoana „kontraproduktívnak és potenciálisan veszélyesnek” nevezte a román OECD-tagság blokkolását, mivel az írott és íratlan megegyezés a két ország között az volt, hogy támogatják egymás nyugati integrációját.

Jurnalul National: Geoană: Sfatul meu către partea ungară e de a reconsidera retragerea sprijinului privind aderarea României la OCDE
2017. szeptember 9. (online)

A magyar külügy szerint **az új ukrainai oktatási reform** sérti a magyar kisebbség jogait. A magyar kormánynak nem tetszik, hogy a nemzeti kisebbségek számára csak az elemi iskolák egyes osztályaiban garantálják az ukrán mellett egyidejűleg az anyanyelven való oktatást.

Zerkalo Nedeli: Венгрия подвергла критике новый закон об образовании в Украине
2017. szeptember 8. (online)

Az *Evenimentul Zilei* szerint „Budapest politikai propagandát folytat, amikor egy bűncselekményt, a **katolikus líceum** létrehozatalát támogatja”. A cikkben a szerző mellett érvelt, hogy az iskolaalapítás folyamata törvénytelen volt, és emiatt vizsgálódnak az állami hatóságok. Magyarország pedig „politikai kampányt folytat Románia szívében, és az OECD-csatlakozás támogatásának megvonásával fenyeget”.

Evenimentul Zilei: Propaganda politica de la Budapesta sustine o infractiune. Infiintarea ilegala unui liceu catolic in Transilvania
2017. szeptember 8., Petrisor Cana (online)

A *Jurnalul National* és az *Adevărul* is beszámolt róla, hogy Magyarország nem támogatja Horvátország és Románia OECD-hez való csatlakozását. A közlemény szerint a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) tanácsa pénteken Párizsban tárgyalt a szervezet bővítéséről. Magyarország ezen a tanácsülésen jelezte, hogy sem Horvátország, sem Románia csatlakozási kérelmét nem támogatja. Románia esetében a **marosvásárhelyi katolikus iskola** bezárásával, Horvátország esetében pedig a MOL horvátországi beruházása körül kialakult helyzettel, valamint a MOL vezetőjével szembeni horvát magatartással indokolták a támogatás megtagadását – írták a Külgazdasági és Külügyminisztérium közleményére hivatkozva.

Jurnalul National: E oficial! Ungaria nu susține candidatura României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
2017. szeptember 8. (online)

A **muravidéki magyarság** érdekében végzett sokoldalú tevékenysége, valamint több évtizedes oktató-nevelő munkája elismeréseként magyar állami kitüntetést vehetett át Cár Anna, a Dobronaki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség elnöke.

Vecer.com: Viktor Orban jo je odlikoval za njena prizadevanja pri ohranjanju identitete prekmurskih Madžarov SPREMLJAJ ČLANEK
2017. szeptember 8. (online)

Magyarország szerint egy Ukrajnában ezen a héten elfogadott törvénymódosítás komolyan fenyegeti az ott élő **magyar kisebbséget**. Szijjártó Péter háttasúrásnak nevezte a lépést, és elmondta, szégyen, hogy egy olyan ország, amely az Európai Unióval történő együttműködésének elmélyítésére törekszik, ilyen intézkedéseket fogantatosít. A törvénymódosítás értelmében azok a kisebbségi iskolák, amelyekben eddig magyarul zajlott az oktatás, kénytelenek lesznek áttérni az ukránra.

Rzeczpospolita: Węgry: Ukraina zadała nam cios w plecy
2017. szeptember 7., Artur Bartkiewicz (online)

A lap véleményrovatában Marius Diaconescu párhuzamot vont: „miközben Magyarország Romániát fenyegeti egy **magyar líceum** miatt, Ukrajnában bezárják az összes román iskolát, és Bukarest ezzel elégedett”. A történész szerint egy olyan iskoláért emelnek szót a magyarok – köztük az az egyházi méltóság, akiről a napokban megjelent, hogy ellenzi a Szentatya romániai látogatását –, amelynek a létrehozatala körül jogi bizonytalanságok vannak és vizsgálat folyik. Diaconescu hangsúlyozta: a probléma ott jelentkezett, hogy az iskola igazgatója „kitette a román osztályokat az épületből” a törvény semmibe vételével, továbbá Jakubinyi püspök „nem tűri a román osztályokat a magyar líceumban, az etnikai alapú szegregáció politikáját vallva”. Ezután az ukrán döntést ismertette, kifogásolva a román stratégia hiányát, és nehezményezve, hogy a magyar-román ellentétek miatt a két ország nem lépett fel közösen. Végül a határon túli románokért felelős minisztert bírálta, amiért az nemrégiben tett ukrainai látogatásán azt nyilatkozta, hogy elégedett a kisebbségek védelmével Ukrajnában.

Adevărul: În timp ce Ungaria amenință România pentru un liceu unguresc, în Ucraina sunt închise toate școlile românești, iar Bucureștiul zice că e mulțumit!

2017. szeptember 7., Marius Diaconescu (online)

Az *Adevărul* véleményrovatában a lap brüsszeli tudósítója közölt anyagot, amelyben kitért rá, hogy a magyar hatóságok gyorsan államközi konfliktus szintjére emelték a **marosvásárhelyi iskola problémáját**. A szerző két fontos összetevőről beszélt, amelyek szerepeltek a magyar külügy közleményében: a katolikus egyház elleni támadás toposza, amellyel Unteanu szerint a Vatikán szerepvállalását szeretnék előidézni, miközben Románia a Szentatya látogatásáról tárgyal, és a „Románia nagyon komoly barátságtalan lépése” kifejezés. Ez utóbbi a szerző szerint azt vetíti előre, hogy a magyar fél a válság gyors eszkalálódására számít. Unteanu szerint ez az eset nem egy a sorban, hanem figyelni kell a kontextusra: a katalán példára. Unteanu leírta, hogy Katalónia éppen függetlenségi népszavazást szervez, de Belgiumban, Észak-Olaszországban is hasonló gondolatok vannak és ebbe a sorba illeszkedik Székelyföld autonómiája, majd Erdély autonómiája is. Hozzátette: így kell értelmezni a történeteket, és így jobban megérthető Kelemen Hunor nyilatkozata is, amely szerint nem tudják ünnepelni a Nagy Egyesülést.

Adevărul: Atenție la modul în care Ungaria instrumentalizează politic cazul de la Târgu Mureș!

2017. szeptember 7., Cristian Unteanu (online)

Liviu Dragnea szociáldemokrata pártelnök is megszólalt a **marosvásárhelyi iskola** ügyében, erről tudósított az *Adevărul*. Szerinte túlzónak tekinthető Magyarország reakciója a marosvásárhelyi római katolikus líceum ügyére. A Szociáldemokrata Párt elnöke ugyanakkor csütörtöki nyilatkozatában feltette a kérdést, hogy kinek az érdeke „fokozódó elégedetlenséget” generálni. „Én azt hiszem, hogy a kormánynak és az oktatási minisztériumnak is jobban oda kellene figyelnie, és bátrabban kellene hozzáállnia a marosvásárhelyi líceum ügyéhez. Nem alkalmazhatunk kettős mércét az országban élő etnikai közösségekkel szemben. Ott több száz gyerekről van szó, akik abban az intézményben tanulnak. Olyan ingatlanokról van szó, amelyeket tudomásom szerint a katolikus egyház bérbe adott 10 évre, azzal a feltétellel, hogy ott működhessen egy ilyen líceum. Nem tudom, hogy az erőszakos szervezetek ezzel kapcsolatos lépései jót tesznek-e Romániának és a békés együttélésnek, főleg 2018-ra gondolva. Nem értem, miért kellene szenvedniük az ottani diákoknak. Azt gondolom, hogy az oktatási minisztériumnak kellő bátorsággal és bölcsességgel kell fellépnie, és megoldást kell találnia a helyzetre. Kinek áll érdekében, hogy ilyen mértékű feszültséget szítson és fokozódó elégedetlenséget generáljon? És itt nem Magyarország reakciójára gondolok. Az egy másik téma. Én a kialakult helyzetre értem” – mondta Dragnea a parlamentben. Véleménye szerint „nagyon súlyos”, hogy az embereknek utcára kellett vonulniuk, mert gyermekeiknek nincs hol tanulniuk. A képviselőház elnöke ugyanakkor rámutatott, hogy Magyarországnak nem ez az első hasonló reakciója. „Tekinthejtük eltúlzottnak Magyarország reakcióját. Nem ez az első alkalom, amikor így reagálnak, de ez most minden bizonnyal túlzás. Én azonban két különböző témát látok itt. Ha Magyarország reakcióját nézzük, ezzel kapcsolatban váltunk egymás közt néhány közleményt, lesznek intézkedések és ellenintézkedések. De ettől az iskola helyzete még nem fog megoldódni” – tette hozzá Dragnea.

Adevărul: Scandalul liceului din Târgu Mureș. Dragnea: Cine are interesul ca acolo să se agite spiritele atât de mult? Reacția Ungariei este exagerată

2017. szeptember 7., Sebastian Zachmann (online)

Magyarország külügyminisztere úgy véli, hogy Ukrajna megfosztotta a **határontúli magyarokat** attól, hogy anyanyelvükön tanulhassanak az iskolákban és az egyetemeken, ennek a lehetőségét számukra csupán az óvodákban és az elemi iskolában hagyván meg. Magyarország határozottan tiltakozik a Legfelsőbb Tanács által kedden elfogadott oktatási törvény ellen. „Ukrajna hátba szúrta Magyarországot, amikor módosította az oktatási törvényt, amely jelentősen sérti a magyar kisebbség jogait” – mondta a Tallinnban tartózkodó miniszter az *MTI*-nek. A miniszter szavai szerint ez a törvény veszélyezteti Kárpátalja iskolái többségének a működését. „A döntés nem csupán sérti a 150 ezres magyar kisebbség jogait, de Ukrajna számára a nemzetközi kötelezettségei ignorálása ellentmond az európai értékeknek. Ennek megfelelően a magyar kormány minden lehetséges európai szinten aktivizálja magát, hogy a szabályok ne lépjenek életbe” – tette hozzá Szijjártó. A külügyminiszter hangsúlyozta, hogy ez a döntés kivételesen barátságtalan Magyarországgal szemben, figyelembe véve azt a tényt, hogy az utóbbi hónapokban Budapest több alkalommal elmagyarázta az ukrán adminisztrációnak, hogy a módosítás erősen sértené a magyar érdekeket, de Kijev ennek ellenére is elfogadta azt. „Ennek megfelelően az oktatáspolitikai döntést csakis mint Magyarország és a magyar nép hátba szúrását lehet értékelni” – összegezte Szijjártó.

Unian: "Ця удар в спину": Угорщина жорстко розкритикувала новий закон України про освіту
2017. szeptember 7. (online)

Magyarország elítélte **Ukrajna új oktatási törvényét**, azt az EU értékeinek ellentmondónak és Magyarország „hátbaszúrásának” nevezve. Ezt Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter közölte. „Szégyenletesnek véljük, hogy a törvény módosítása komolyan sérti a magyar kisebbség jogait. Szégyenletes, hogy az EU-val szorosabb kapcsolatokra igyekvő ország az európai értékekkel egyenesen ellentétes törvényt fogadott el” – fogalmazott Szijjártó. Hozzátette, hogy ez nem baráti lépés azon országgal szemben, amely segítséget nyújtott Ukrajnának „az európai integráció előremozdításában, a szociális valamint a biztonsági helyzet javításának terén”. „Mi voltunk a legbuzgóbb hívei annak, hogy Ukrajna vízummentességet kapjon” – emlékeztetett a miniszter, és „hátbaszúrásnak” nevezte Kijev döntését. A hírről beszámolt a *Nyevizaviszimaja Gazeta* is.

Rosszijszkaja Gazeta: Венгрия назвала украинский закон об образовании "ударом в спину"
2017. szeptember 7. (online)

Az *Adevărul* és az *Evenimentul Zilei* is beszámolt róla, hogy Magyarország behívta a bukaresti román nagykövetet és „a diplomáciai kapcsolatok megszakításával fenyegetőzik”. A cikkekben tudósítottak a szerda esti marosvásárhelyi tüntetésről, majd az *MTI* alapján hírt adtak róla, hogy behívták Budapesten a román nagykövetet. Azt is kiemelték, hogy a román OECD-tagságra vonatkozó kérelem támogatásának felfüggesztéséről is döntött a magyar diplomácia. Ismertették a román külügyminisztérium közleményét is, amelyben hangsúlyozták, hogy Romániában nem sérülnek a **magyar kisebbség** vagy a római katolikus közösség oktatási jogai, a marosvásárhelyi magyar katolikus gimnázium ügyében született magyar kormányzati állásfoglalást ezért a magyarországi választási kampány megnyilvánulásának tekintik.

Adevărul: Guvernul ungar și-a retras sprijinul pentru aderarea României la OCDE și l-a convocat pe ambasadorul român la Budapesta. Reacția MAE
2017. szeptember 6., Ion Gaidau (online)

A *Jurnalul National* az *MTI* alapján közölte, hogy a magyar kormány tiltakozik az ukrán oktatási törvény miatt. Idézték Potápi Árpád János **nemzetpolitikáért** felelős államtitkárt, aki kifejtette: Magyarország Kormánya leghatározottabb tiltakozását fejezi ki az Ukrán Legfelsőbb Tanács által szeptember 5-én elfogadott új oktatási törvény ellen, amely megfosztja az országban élő nemzeti kisebbségeket az anyanyelven való tanulás lehetőségétől, alapjaiban veszélyeztetve ezáltal a szülőföldön való megmaradásukat. A törvény – amelynek értelmében a középiskolai és a felsőoktatás nyelve ezentúl az ukrán,

a kisebbségek nyelvén való oktatás pedig kizárólag az óvodákban és elemi osztályokban engedélyezett – eddig példátlan módon sérti az országban élő nemzetiségek, köztük a mintegy 150 ezer fős magyarság jogait, és teljes mértékben ellentétes Ukrajna alkotmányával – tette hozzá az államtitkár.

Jurnalul National: Guvernul ungar protestează față de legea învățământului din Ucraina
2017. szeptember 6. (online)

A *Jurnalul National*, az *Adevărul* és az *Evenimentul Zilei* is ismertette Mihai Tudose miniszterelnök reakcióját a **marosvásárhelyi katolikus iskola** körüli helyzetre. A kormányfő az Antena 3 hírcsatorna szerda esti műsorában kifejtette: „ez a fellángolás az iskolai év kezdete miatt keletkezett, a két külügyminisztérium kijött két közleménnyel. Én nem hiszem, hogy a magyar állam ezen a szinten játszik, ez egy hibás értelmezés. Megpróbáljuk elmondani, pontosan mi történt. Ez egy igazságügyi probléma és a helyi tanács problémája. A magyarországi választások előtt mindig kisebb problémák kezdődnek nálunk is. Mi semmi rosszat nem teszünk a kétmillió magyar állampolgár ellen Romániában, minden joguk megvan”. Tudose hozzátette: „nem hiszem, hogy Magyarország elrontja a diplomáciai kapcsolatait velünk és sutba dobja a közös gazdasági érdekeinket, mert nemcsak nekünk vannak gazdasági érdekeink Magyarországon, nekik is van itt. Nem hiszem, hogy odáig jutunk”. A miniszterelnök szerint meg kell nézni az üzenet kibocsátóját is, aki egy államtitkár, diplomáciailag ez pedig azt jelenti, hogy bármikor jöhet valaki és azt mondja: „nézd csak, mit beszél a másik”. (Antena 3)

Jurnalul National: Mihai Tudose, după ce Ungaria și-a retras sprijinul aderării României la OCDE: „Nu cred că statul ungar va juca la asemenea nivel”
2017. szeptember 6. (online)

A magyar kormányzat határozottan tiltakozik az ukrán Legfelsőbb Tanács által jóváhagyott új ukrainai oktatási törvény miatt – jelentette ki Potápi Árpád **nemzetpolitikai** államtitkár. „Ez 150 ezer magyar jogainak példanélküli korlátozása, ez teljes mértékben ellentétes az alkotmánnyal” – mondta Potápi. Az államtitkár hozzátette, hogy az új törvény ellentétes Ukrajna kötelezettség-vállalásaival a magyar kisebbség jogainak megőrzése terén. Ezzel kapcsolatosan Budapest elvárja, hogy Kijev felülvizsgálja a törvény alkalmazásának kérdését, és megváltoztassa annak részleteit annak érdekében, hogy az etnikai kisebbségek jogai ne sérüljenek.

Lenta: Венгрия обвинила Украину в нарушении прав национальных меньшинств
2017. szeptember 6. (online)

Az *Adevărul* Dan Dungaciu és Petrisor Peiu elemzését közölte, amelyben külpolitikai szakértők arról értekeztek, hogy „Oroszország beavatkozása és Orbán Viktor nárcizmusa leveszi Romániát a térképről”. A hosszas elemzésben a szerzők kifejtették, hogy Budapest regionális politikai napirendjének fő tétje **az etnikai alapú autonómia**, ezt mindegyik magyarok lakta országban támogatják. Hozzá tették: Orbán Viktor annyira egoista, hogy feltétlen hűséget és lojalitást vár el a külhoni magyar pártoktól, amelyeket pénzügyileg és politikailag támogat. Ezt a szlovákiai magyar példával látták igazoltnak, de Kelemen Hunor RMDSZ-elnök legutóbbi, nagy visszhangot kiváltó interjúját is ide sorolták, amellyel szerintük az RMDSZ teljesen felvállalta Budapest politikai napirendjét. A cikk szerint Bukarest keze ki van nyújtva Budapest felé a centenáriumi alkalmából, hogy közösen avassanak fel egy Woodrow Wilson szobrot a román fővárosban, de ezt Magyarország elutasítja, a konfrontáció politikáját választotta eddig, és ez nem is fog megváltozni a 2018-as választások és a 2020-as Trianon-évforduló perspektívájában. A szerzők expanzionista és konfrontatív retorikával vádolták Orbán Viktort, több idézetet is felhozva bizonyítékul, köztük azt is, hogy „Bécs és Isztambul között Budapest az egyetlen város, amely a magyar államnál többet is képes kiszolgálni”. Szerintük Orbán Viktor nem orosz vagy Európa-párti, hanem magyarpárti, de megérintette a grandomania szele és Oroszország bátorítja ebben. Hozzá tették: egy Orbán Viktor, akit nem érdekel Európa, aki nem fogadja a Budapestre látogató román külügyminisztert, aki számára Horthy Miklós egy nagy államférfi volt, aki készül az 2018-as választásra és a 2020-as Trianon-évfordulóra, számára egy román-magyar megbékélés nem szerepel a napirenden. A szerzők azzal vádolták Magyarországot, hogy megpróbálja aláásni a pápa jövő évre tervezett romániai látogatását. Ezzel kapcsolatban Erdő Pétert – akinek székely jelképek vannak a ruháján –

azzal vádolták, hogy irredenta és sovén nézeteket vall. A cikk Putyin legutóbbi látogatásával is foglalkozott, ezzel kapcsolatban azt írta, hogy Oroszország azt teszi, amit kell: réseket keres az euroatlanti rendszerben, továbbá infrastruktúrát vásárol és stabil pozíciót szerez az energetikai iparban, amit később politikai befolyásra is felhasznál. Azt is írták, hogy Magyarország energetikai offenzívában van, elosztóközponttá akarják tenni az országot, és ki akarják zárni Romániát ebből a rendszerből, kontrollálva a román energia hozzáférést a nemzetközi piacokhoz. Nehezményezték továbbá, hogy Románia nem tiltakozott a paksi bővítés ellen, pedig az kockázatokkal jár Romániára nézve is, valamint a korrupció gyanúját is megfogalmazták, hiszen „volt amerikai ajánlat is, mégis az oroszokat támogatták”. Végül összefoglalták: Magyarország terve az, hogy regionális hubbá válik, amelyet egy kisebb Putyin vezet, aki számára az EU csak egy eszköz, nem egy projekt, a körülötte levő etnikai kisebbségi szervezetekkel hatékony európai lobbistát fejt ki. A másik oldalon pedig egy izolált Románia legyen, amely európai és globális értelemben középszerű, egy olyan magyar kisebbséggel, amely teljesen Budapest hatása alatt van. „Ezekért a célokért – elismerjük – hatékonyan dolgozik Magyarország” – tették hozzá. Oroszország pedig felajánlja szolgálatait a saját érdekei miatt, amelyek nem feltétlenül azonosak Budapest érdekeivel – írták, végül leszögezték: Románia egy másodlagos szerepet játszik a régióban, és feladja érdekeit Budapesttel és „útieltársaival” szemben.

Adevărul: Implicarea Rusiei și narcisismul lui Viktor Orban scot Bucureștiul de pe hartă. Analiză de Dan Dungaciu și de Petrișor Peiu

2017. szeptember 5., Dan Dungaciu, Petrișor Peiu (online)

A SZEMLÉZETT ÚJSÁGOK JEGYZÉKE

Angol nyelvű lapok

BBC.com
 Bloomberg.com
 Breitbart.com
 CNN.com
 Financial Times
 Newsweek
 Politico.eu
 Reuters.com
 Telegraph.co.uk
 The Economist
 The Guardian
 The New York Times
 The New York Times
 International Edition
 The Observer
 The Spectator
 The Times
 The Wall Street Journal
 The Washington Post
 The Washington Times

Német nyelvű lapok

Berliner-zeitung.de
 Bild.de
 Der Spiegel
 Der Standard
 Die Presse
 Die Tageszeitung
 Die Welt
 Die Zeit
 Frankfurter Allgemeine
 Zeitung
 Frankfurter Rundschau
 Handelsblatt
 Heute.de
 Kurier
 Neue Zürcher Zeitung
 Süddeutsche Zeitung
 Tages-Anzeiger
 Tagesschau.de
 Tagesspiegel.de

Francia nyelvű lapok

Le Figaro
 Le Monde
 L'express.fr
 Libération
 Nouvelobs.com

Olasz nyelvű lapok

Corriere della Sera
 L'Osservatore Romano
 La Repubblica
 Lastampa.it

Spanyol nyelvű lapok

Abc.es
 El Mundo
 El País
 Lavanguardia.com

Cseh nyelvű lapok

Lidové noviny
 Mladá fronta Dnes
 Novinky.cz

Lengyel nyelvű lapok

Gazeta Wyborcza
 Rzeczpospolita
 Wp.pl
 Wprost

Szlovák nyelvű lapok

Hospodárske noviny
 Pravda.sk
 Sme

Román nyelvű lapok

Adevărul
 Evenimentul Zilei
 Jurnalul National

Szerb nyelvű lapok

Kurir.rs
 Novosti.rs
 Tanjug.rs

Horvát nyelvű lapok

Index.hr
 Jutarnji.hr
 Vecernji.hr

Szlovén nyelvű lapok

Delo.si
 Rtv slo.si
 Vecer.com

Ukrán nyelvű lapok

Day.kiev.ua
 KP
 Unian.ua
 Zerkalo Nedeli

Orosz nyelvű lapok

Izvesztyija
 Kommerszant
 Lenta.ru
 Ng.ru
 Rg.ru
 Ria.ru
 Vedomosztyi

Izraeli lapok

Haaretz.co.il
 Maariv
 The Jerusalem Post
 Ynet.co.il
 Ynet.co.il